

***Priority vlády České republiky
v agendě jednotného trhu Evropské unie
pro období 2013-2014***

Abstrakt

Tento dokument je aktualizací priorit vlády České republiky v agendě jednotného trhu Evropské unie pro období let 2013-2014. V úvodu obsahuje východiska, od nichž jsou priority vlády České republiky v agendě jednotného trhu odvozeny. Materiál je strukturován podle jednotlivých svobod, tedy volného pohybu zboží, osob, služeb a kapitálu, jejichž naplnění vnitřní trh zajišťuje. Identifikovány jsou klíčové aspekty vnitřního trhu z pohledu České republiky, mezi něž patří zejména pokračování v liberalizaci sektoru služeb a energetiky, vytvoření digitálního vnitřního trhu a posilování konkurenceschopnosti evropského průmyslu. Materiál obsahuje přehledné zdůvodnění konkrétních postojů vlády České republiky k jednotlivým prioritám. Popisuje také nástroje a opatření, jimiž bude vláda České republiky usilovat o rozvoj vnitřního trhu a naplnění identifikovaných priorit.

Obsah

I. Východiska	1
II. Priority vlády ČR v jednotlivých oblastech vnitřního trhu	4
II. 1. Život a práce občanů EU na jednotném trhu	4
II. 1. 1. Volný pohyb pracovníků	5
II. 1. 2. Vnitřní trh a posilování důvěry spotřebitele	6
II. 2. Jednotný trh se zbožím	7
II. 3. Jednotný trh se službami	7
II. 3. 1. Směrnice o službách	7
II. 3. 2. Digitální vnitřní trh	9
II. 3. 3. Jednotný energetický trh	11
II. 3. 4. Rozvoj konkurenceschopné a udržitelné dopravy	12
II. 4. Finanční služby a kapitálové trhy	13
II. 4. 1. Směrem k centralizaci institucionálního rámce dohledu nad finančním trhem	13
II. 4. 2. Zajištění kapitálu a financování bank	16
II. 4. 3. Jednotné vystupování na mezinárodních fórech	16
II. 4. 4. Ochrana konkurenceschopnosti evropského finančního sektoru	16
II. 4. 5. Opatření Aktu o jednotném trhu II: Regulace bankovních poplatků a mezibankovních poplatků za platby kartou	17
II. 5. Další systémové kroky pro zlepšení fungování jednotného trhu	18
II. 5. 1. Dokončení Evropského výzkumného prostoru a podpora výzkumu, vývoje a inovací	18
II. 5. 2. Otázky duševního vlastnictví	18
II. 5. 3. Modernizovaný a revidovaný právní rámec pro veřejné zakázky	19
II. 5. 4. Odstraňování administrativní a regulační zátěže	20
II. 5. 5. Horizontální nástroje vnitřního trhu	22
II. 5. 6. Průmyslová politika	22
II. 5. 7. Státní podpora	24
II. 5. 8. Obchodní politika EU podporující princip volného obchodu	25
II. 5. 9. Propagace vnitřního trhu a plnění legislativy	26
III. Utváření koalic států pro prosazování priorit vlády v agendě jednotného trhu	27
III. 1. Like-minded skupina k vnitřnímu trhu	27
III. 2. Koordinace postojů k jednotnému trhu v rámci Visegrádské skupiny	28
IV. Shrnutí	29

I. Východiska

V roce 2012 uplynulo 27 let od vydání Bílé knihy o dokončení vnitřního trhu¹ a 20 let od prvního stadia jeho uskutečnění. Ačkoli do něj byla podstatná část sektorů ekonomiky zahrnuta již v roce 1993, vnitřní trh stále zůstává nedokončeným projektem. O skutečně jednotném trhu lze mluvit pouze tehdy, pokud všichni aktéři trhu z kteréhokoli členského státu mají přístup na trhy ostatních členských států, aniž by s nimi bylo zacházeno jinak, než s domácími tržními aktéry. Současně musí být na všech trzích Evropské unie (EU) zajištěna plná konkurence.² Budování a dokončování jednotného trhu je ve své podstatě dynamickým procesem, který nemůže být nikdy zcela dokončen, a zůstává tak trvalým úkolem pro EU a její členské státy.³ K tomuto procesu patří i přijímání předpisů v oblastech unijních politik, které přispívají k fungování vnitřního trhu.

Vláda České republiky dlouhodobě podporuje dokončování jednotného evropského trhu, který vnímá jako jeden z nejhmatatelnějších a hospodářsky nejvýznamnějších přínosů evropské integrace. Mimořádný význam jednotného evropského trhu pro Českou republiku (ČR) dokládá fakt, že v letech 2004-2012 směřovalo na trhy členských zemí EU vždy nejméně 80 % českého exportu. Ačkoliv český podíl na vnitrounijním obchodu vzrostl z 2,3 % v roce 2004 na 3,5 % v roce 2012, podíl jiných středně velkých zemí, např. Belgie či Nizozemska na vnitřním trhu (8,6 %, resp. 13,7 % v roce 2012), dokládá existenci potenciálu pro další zvýšení objemů exportu českých výrobků a služeb na evropské trhy. Podíl služeb v obchodní výměně s EU činil mezi lety 2004 a 2012 v průměru 12,5 %.

Vláda ČR proto dlouhodobě a konzistentně usiluje o to, aby byl jednotný evropský trh

dvacet let po svém oficiálním vzniku postupně v hlavních oblastech dokončován a aby byly odstraněny překážky jeho řádného fungování.

Vláda ČR je přesvědčena, že dokončování a liberalizaci vnitřního trhu je nezbytné vnímat jako jedno z prioritních opatření pro podporu hospodářského růstu a jako nástroj ekonomického rozvoje a stabilizace v kontextu slabého ekonomického růstu EU a eurozóny. Cíl dokončení jednotného evropského trhu je obecně sdílenou prioritou všech unijních institucí. Evropský parlament např. zdůrazňuje, že samotné zachování vnitřního trhu není zdaleka samozřejmostí.⁴

Jednotný trh je současně od počátku politickým, nikoli pouze ekonomickým projektem. Mezi hospodářskou a politickou integrací není z tohoto hlediska diskrepance, neboť odstraňování překážek vzájemného obchodu a následně i pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu slouží od počátku k naplňování konkrétních politických cílů, na prvním místě pak mírového rozvoje evropského kontinentu. Jednotný trh ovšem může mít - a také má - celou řadu různých aspektů, k nimž je třeba zaujímat postoj na základě dlouhodobé strategické rozvahy. Nikoli každá iniciativa formálně spadající do sféry vnitřního trhu musí nutně znamenat zlepšení jeho fungování, nikoli každá další regulace trhu na evropské úrovni musí být ku prospěchu jeho rozvoje. Mnohé iniciativy v rámci vnitřního trhu mohou být dokonce vzájemně protichůdné.

Od roku 1993 byla s cílem dokončení vnitřního trhu EU a zlepšení jeho fungování vydána celá řada předpisů. Do roku 2010 bylo přijato přes 1500 směrnic a 1000 nařízení formálně spadajících do oblasti vnitřního trhu.

Potenciál jednotného trhu přesto zůstává v mnohém stále nenaplněn. To ostatně konstatují i dokumenty Evropské komise (dále „Komise“),⁵

¹ COM(1985) 310.

² Viz Protokol č. 27 Lisabonské smlouvy. Srov. rozhodnutí ESD Komise vs. Rada C-300/89 (Titandioxid).

³ Viz v tomto duchu sdělení Komise „Evropa pro občany“ z roku 2007 (COM(2007) 60).

⁴ INI/2010/2011, resoluce Evropského parlamentu z 20. května 2010.

⁵ Např. sdělení „Vnitřní trh pro Evropu 21. století“ (COM(2007) 724); dále doporučení Komise k optimalizaci fungování vnitřního trhu „Partnership Recommendation“ (2009/524/EG).

stejně jako tzv. Montiho zpráva z roku 2010, na ni navazující sdělení Směrem k Aktu o jednotném trhu⁶, dále samotný Akt aneb „Dvanáct nástrojů k podnícení hospodářského růstu a posílení důvěry: Společně pro nový růst“⁷ (dále „SMA I“) z roku 2011 a zpráva o plnění Aktu o jednotném trhu z února 2012.⁸ Zatím posledním komplexním dokumentem z dílny Komise nastiňujícím další vývoj v oblasti vnitřního trhu je v říjnu 2012 vydaný „Akt o jednotném trhu II: Společně pro nový růst“, (dále „SMA II“)⁹. Toto sdělení obsahuje dalších dvanáct klíčových legislativních i nelegislativních opatření, kterými chce Komise posílit růst a zaměstnanost v EU.

Vláda ČR vydání SMA I a II považuje za přínosné a podporuje přijetí v nich obsažených prioritních opatření. Za klíčová pokládá opatření, která nejvíce přispívají ke zvyšování hospodářského růstu a konkurenceschopnosti v EU. Vláda rovněž uvítala praxi zavedenou v první polovině roku 2013 irským předsednictvím spočívající v pravidelném předkládání měsíčních zpráv Radě o stavu projednávání jednotlivých návrhů, jež spadají pod SMA I i II.

Stejně jako v dalších oblastech unijních politik přistupuje vláda ČR k hodnocení jednotlivých opatření přijímaných v souvislosti s dokončením vnitřního trhu EU ze dvou hlavních východisek. Prvním východiskem je zohlednění dopadů daného opatření na růst, zaměstnanost a konkurenceschopnost. Druhým východiskem je posouzení daného návrhu z hlediska jeho nezbytnosti a přidané hodnoty zásahu EU (princip subsidiarity).

K východiskům pozic ČR při úsilí o dokončení vnitřního trhu patří snaha uvážlivě volit mezi dvěma odlišnými cestami k dosažení cíle - harmonizací či vzájemným uznáváním. Zatímco např. v otázkách pravidel ochrany práv spotřebitelů či v aspektech elektronického

obchodu je harmonizace pravidel vhodnější metodou, v řadě oblastí, jako jsou např. profesní kvalifikace či regionální potravinářské výroby, je přiměřenější cestou princip vzájemného uznávání.

Za zásadní aspekt považuje vláda ČR rovněž to, aby jednou přijatá pravidla byla řádně implementována, důsledně uplatňována a bylo vymáháno jejich plnění. V řadě případů totiž problém představuje spíše než neexistence pravidel jejich nedostatečné vymáhání či nevhodná transpozice do národní legislativy, jak je tomu např. v případě transpozice směrnice o službách v některých členských státech.

Podstatnou komponentou funkčního trhu umožňujícího růst a zaměstnanost je příznivé a stabilní podnikatelské prostředí napříč EU, které se vyznačuje mj. nízkou mírou regulační zátěže. Regulační zátěž přitom nelze zjednodušovat na pouhou administrativní zátěž, neboť představuje širší pojem, do nějž spadají i finanční a jiné povinnosti spojené s působením na vnitřním trhu, a to jak pro soukromé subjekty, tak i pro veřejnou správu.

Cílem vlády ČR je se k návrhům Komise vyjadřovat již ve fázi veřejných konzultací. Vláda dlouhodobě prosazuje, aby Komise, jakožto držitelka výhradního práva legislativní iniciativy na vnitřním trhu, doplňovala všechny své legislativní návrhy v této oblasti detailními dopadovými studii analyzujícími důsledky jejich přijetí na konkurenceschopnost EU jako celku. Podobné dopadové studie by měla provádět i vláda před přijetím rámcové pozice k jednotlivým návrhům či v reakci na vývoj jejich projednávání, a to mj. proto, že Komise zkoumá při hodnocení primárně dopady na celoevropskou úroveň.

Vláda ČR prosazuje své pohledy na vývoj legislativy a politických iniciativ v rámci vnitřního trhu EU v úzké spolupráci se svými partnery napříč Unií. Kromě standardních postupů v rámci institucí EU ČR využívá jako platformu pro prosazování svých zájmů především tzv. Skupinu stejně smýšlejících zemí pro liberalizaci vnitřního trhu (Like-minded group, LMG), již je členem. LMG se setkává v různých formátech v závislosti na projednávaném tématu. Nejužší spolupráce

⁶ COM(2010) 608.

⁷ COM (2011) 206.

⁸ „*Delivering the Single Market Act: The State of Play*“ (SWD(2012) 21).

⁹ COM(2012) 573.

v rámci LGM probíhá s Velkou Británií, Švédskem, Nizozemskem a Dánskem. Nedávno byl tento okruh rozšířen o Finsko, Irsko, Německo a Litvu. Několik setkání LGM se uskutečnilo v rozšířeném formátu (až 16 zemí¹⁰), ale postupně se počet zemí snížil na uvedených devět. ČR se dlouhodobě profiluje jako stát se zájmem o další rozvoj a prohlubování vnitřního trhu a v rámci LMG aktivně vystupuje.

Smyslem předkládaného dokumentu Priority vlády České republiky v agendě jednotného trhu Evropské unie pro období 2013-2014 (dále „Priority JT“) je především souhrnně reagovat na současné aktivity EU v rámci agendy vnitřního trhu (zejména na zbývající návrhy SMA I a prioritní legislativní návrhy SMA II) a formulovat hlavní priority a základní postoje vlády k jednotlivým unijním iniciativám v této sféře.¹¹

Materiál Priority JT se zaměřuje na užší rámec vnitřního trhu definovaný oblastmi čtyř základních svobod a základních systémových nástrojů a vědomě ponechává stranou opatření uskutečňovaná či uskutečnitelná v dalších politikách EU souvisejících s agendou vnitřního trhu sekundárně. Tento materiál je aktualizací předchozí verze Priorit schválené Výborem pro EU na vládní úrovni v červenci 2012 a zohledňuje dosažený pokrok a očekávaný vývoj v agendě vnitřního trhu. Časově jsou tyto Priority JT zaměřeny na léta 2013 – 2014.

Dokument vytváří základní strategický rámec pro formulaci dílčích postojů vlády k návrhům v oblasti vnitřního trhu a pro artikulaci priorit pro další normotvorbu. Jde o otevřený dokument, který slouží současně jako podklad pro další debatu o prioritách ČR ve vnitřním trhu. Je určen pro státní správu, podnikatelskou sféru i zainteresovanou veřejnost.

¹⁰ Dánsko, Irsko, Švédsko, Estonsko, Německo, Malta, Finsko, Nizozemsko, Polsko, Lotyšsko, Slovensko, ČR, Velká Británie, Litva, Slovinsko a Rumunsko.

¹¹ Konkrétní priority k legislativním návrhům vycházejícím z Aktů o jednotném trhu jsou obsaženy ve vlastním textu.

II. Priority vlády ČR v jednotlivých oblastech vnitřního trhu

Vláda ČR dlouhodobě považuje několik oblastí dokončování vnitřního trhu za zcela klíčové pro zajištění dalšího růstu evropské ekonomiky. Jedná se v první řadě o pokračování liberalizace sektoru služeb a řádné vymáhání implementace platné legislativy, vytvoření digitálního vnitřního trhu a pokračování liberalizace v energetice. V rámci souvisejících agend formálně již přesahujících oblast jednotného trhu vláda ČR pokládá za klíčovou prioritu rovněž liberalizaci světového obchodu, a dále podporu vědy, výzkumu a inovací na evropské úrovni.

V následujících pasážích bude pozornost věnována jednotlivým oblastem jednotného trhu z hlediska priorit vlády ČR.

II. 1. Život a práce občanů EU na jednotném trhu

Volný pohyb osob a pracovníků na vnitřním trhu EU představuje pro občany jeden z nejhmotatelnějších a zároveň symbolických přínosů evropské integrace. Pro ČR je tato otázka základní a principiální součástí členství v EU. Vláda ČR v rámci svého úsilí o dokončení a efektivní fungování vnitřního trhu EU usiluje o plné uplatňování a využívání volného pohybu pracovníků a osob v EU.

Potenciál volného pohybu pracovní síly na jednotném evropském trhu přesto není doposud plně využit. Vláda dlouhodobě podporuje kroky vedoucí ke zlepšování jeho fungování, včetně odstraňování dílčích regulací a neuplatňování přechodných období vůči nově přístupujícím státům (ČR přechodná období v dané oblasti nikdy neuplatnila ani recipročně vůči tzv. starým členským státům; stejně tak ČR neuplatnila přechodné období vůči přistoupivímu Chorvatsku). Především se však soustřeďuje na odstraňování přetrvávajících systémových překážek.

Jedním z důležitých nástrojů, který ČR pro jednodušší pohyb občanů v rámci vnitřního trhu podporuje, je tzv. integrovaný poradenský

systém. Do tohoto instrumentu spadají služby Jednotného kontaktního místa (dále „JKM“)¹², zjednodušující vstup občanů Unie do podnikání v oblasti služeb v rámci EU; SOLVIT¹³ poskytující bezplatné právní poradenství při problémech občanů a podnikatelů s úřady členských států a ProCoP¹⁴ - kontaktní místo pro výrobky. Služba JKJ v roce 2012 přijala v ČR 3445 dotazů, službě ProCoP bylo adresováno 243 dotazů a na SOLVIT se obrátilo 166 klientů. I nadále je cílem ČR efektivní fungování těchto služeb na domácí úrovni i v ostatních členských státech, zvyšování jejich kvality a posilování veřejného povědomí o těchto nástrojích. Dalším nástrojem, který napomáhá českým podnikatelům při pohybu na vnitřním trhu je tzv. databáze TRIS, spravovaná DG Enterprise Evropské komise (Technical Regulations Information System). Ta umožňuje ve všech jazycích EU jednoduchou orientaci v národních technických předpisech členských států, které musí jednotlivý podnikatel nebo výrobce plnit, pokud chce poskytovat svou podnikatelskou činnost v tom či onom členském státu Unie. ČR považuje tuto databázi za užitečnou.

V externí dimenzi vnitřního trhu považuje ČR za jeden z klíčových nástrojů tzv. Market Access Database, která hraje rozhodující roli při internacionalizaci podniků.¹⁵

Jednu z oblastí skýtajících potenciál pro růst a vznik nových pracovních míst, jež je v současné době reformována na úrovni EU, představuje systém vzájemného uznávání profesních kvalifikací. Koncem června 2013 se podařilo dohodnout i z hlediska ČR optimální kompromisní text směrnice o uznávání profesních kvalifikací. Formální přijetí Radou se

12 Jednotná kontaktní místa (JKM) byla zřízena ve všech členských státech EU směrnicí o službách jako informační místa pro podnikatele v oblasti služeb na vnitřním trhu EU.

13 SOLVIT - online síť, v rámci které členské státy spolupracují při účelném řešení problémů, jež vznikají v důsledku nesprávného používání právních předpisů v oblasti vnitřního trhu ze strany orgánů veřejné moci.

14 Product Contact Points: kontaktní místa pro výrobky zřízené dle nařízení ES č. 764/2008 o vzájemném uznávání

¹⁵ Viz <http://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/pristup-na-trhy-tretich-zemi/>

předpokládá v prosinci 2013 či počátkem roku 2014. Po následném zveřejnění směrnice v Úředním věstníku EU vstoupí tato norma v platnost a členské státy budou mít dva roky na její implementaci do vnitrostátního práva..

Během let 2012 a 2013 se podařilo v ČR snížit počet regulovaných profesí z 384 na současných 345 povolání a činností. V roce 2013 dále probíhá přezkum přiměřenosti stávající úpravy jednotlivých profesí za účelem dalšího snižování počtu regulovaných profesí. Cílem je do konce roku 2014 dosáhnout maximálního možného pokroku v této problematice a efektivně tak podpořit pracovní mobilitu a zjednodušit administrativní proces v rámci jednotného vnitřního trhu. ČR se proto v průběhu podzimu 2013 také zapojí do pilotního projektu ex ante koordinace hospodářských politik k tématu chystané reformy regulovaných povolání v ČR. Pro maximalizaci přínosů snížení počtu regulovaných profesí na vnitřní trh je však třeba, aby obdobně postupovaly i jiné členské státy.

II. 1. 1. Volný pohyb pracovníků

Vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb

Vláda ČR podporuje opatření ke zlepšení provádění směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb, jelikož ČR je nejen zemí vysílající, ale i zemí přijímající vyslané pracovníky a rovněž čelí případům vědomého porušování pravidel pro vysílání pracovníků. Vláda tedy hodlá důrazně čelit všem pokusům o znovuzavádění případných protekcionistických opatření týkajících se pohybu pracovní síly při přeshraničním poskytování služeb, které mohou vyvstat v rámci diskuze o důslednějším provádění směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb.

Vláda se aktivně podílí na vyjednávání o návrhu **směrnice o prosazování směrnice o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb** z 21. března 2012. Svůj postup soustavně konzultuje se zainteresovanými složkami státní správy, partnery hospodářského a sociálního dialogu a podnikatelskými svazy, jejichž členové mají praktické zkušenosti s vysíláním pracovníků do jiných členských států tak, aby

revidovaná směrnice odrážela v maximální míře jejich potřeby.

ČR v první řadě usiluje o to, aby směrnice napomohla odstranit přetrvávající bariéry. Jelikož jsou pracovníci ve stále vyšší míře vysíláni i do ČR, vnímá vláda nedostatky stávajících mechanismů provádění směrnice a podporuje jejich nápravu (zejm. zlepšení informovanosti zaměstnavatelů a pracovníků, zlepšení administrativní spolupráce příslušných veřejných orgánů, včetně zlepšení systému vymáhání postihů za porušení právních předpisů).

Vláda ČR vítá, že nově navržená směrnice nezasahuje do definice rozsahu sociálních práv, která mají být zaručena při vyslání pracovníka a která jsou uspokojivě definována ve stávající směrnici o vysílání pracovníků (96/71/ES).

V rámci projednávání návrhu předmětné směrnice jsou podporovány návrhy, které povedou k vyjasnění stávající směrnice o vysílání pracovníků (vč. vymezení pojmu vysílání), ke zlepšení administrativní spolupráce příslušných orgánů členských států, včetně využívání Systému pro výměnu informací o vnitřním trhu (Internal Market Information System – IMI), a k vymahatelnosti postihů za porušování směrnice. Vláda se staví obezřetně k navrženému samoregulačnímu soukromoprávnímu vynucovacímu mechanismu - sdílené (solidární) odpovědnosti dodavatele a subdodavatelů za dodržování minimálních pracovníprávních standardů (zejména výplaty mezd a zpětné platby příspěvků do systémů sociálního zabezpečení stržených ze mzdy vyslaných zaměstnanců).

Problematickými se jeví otázky ohledně rozsahu dokumentů potřebných k prokázání vyslání a rozsahu pravomocí kontrolních orgánů.

Opatření usnadňující výkon práv

V dubnu 2013 byl zveřejněn návrh **směrnice Evropského parlamentu a Rady o opatřeních usnadňujících výkon práv, která jsou pracovníkům udělena v souvislosti s volným pohybem pracovníků**. Jeho cílem je zajistit lepší uplatňování unijních právních předpisů týkajících se práva občanů pracovat v jiném členském státě v souladu s nařízením (EU) č.

492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie.

ČR akceptuje jasně definované zásady pro prosazování nařízení (EU) č. 492/2011, podporu rovného zacházení a šíření informací. Rovněž pozitivně vnímá možnost, že k naplnění směrnice členské státy mohou využít své stávající vnitrostátní subjekty zřízené za účelem boje proti diskriminaci podle ostatních unijních právních předpisů nebo agentury zodpovídající za obranu lidských práv. S uspokojením rovněž vítá, že na úrovni EU návrh počítá s využitím existujících unijních informačních a podpůrných služeb (SOLVIT, EURES, Jednotná kontaktní místa apod.). S ohledem na přetrvávající administrativní, právní i faktické bariéry v pohybu pracovníků v rámci EU ČR souhlasí, že navržená opatření mohou přispět k lepšímu uplatnění práv na volný pohyb pracovníků.

II. 1. 2 Vnitřní trh a posilování důvěry spotřebitele

Principy ochrany spotřebitele

V současnosti jsme svědky narůstající komplexity trhů charakterizované globalizací a digitalizací. V EU navíc nadále přetrvává fragmentace maloobchodního vnitřního trhu. Tyto jevy nejvíce přispívají k tomu, že se snižuje důvěra spotřebitelů ve fungování trhu a zejména v přeshraniční nakupování. Přitom důvěra spotřebitelů je v současné době hospodářské krize nanejvýš důležitá.

O podporu přeshraničního obchodování na vnitřním trhu usiluje EU posilováním důvěry spotřebitelů v přeshraniční nákupy. V souladu s unijním postojem je i přístup ČR, která vždy usilovala a bude i nadále usilovat, aby nové předpisy v oblasti ochrany spotřebitelů představovaly vyvážený kompromis mezi oprávněnými zájmy spotřebitelů, včetně zranitelných spotřebitelů, a přiměřenými a zbytečně nezatěžujícími povinnostmi podnikatelů. Uvedené platí pro všechny oblasti spotřebitelské legislativy, od ochrany spotřebitelů ve vztahu k bezpečnosti výrobků, přes ochranu jejich ekonomických zájmů při uzavírání smluv mimo obchodní prostory či na dálku, úpravu nepřiměřených smluvních

podmínek, až po zákaz nekalých obchodních praktik.

Alternativní systém řešení sporů a vymáhání platné legislativy

Kromě vyvážených právních předpisů směřujících k uvedeným cílům je pro spotřebitele a jejich důvěru klíčové též účinné vymáhání práva. S ohledem na povahu spotřebitelských sporů a jejich nízkou hodnotu je důležité nabídnout spotřebitelům alternativu k soudnímu řízení, jež bývá zdlouhavé a nákladné.

V návaznosti na nedávno přijatou směrnici o alternativním řešení spotřebitelských sporů (2013/11/EU), jež patřila mezi prioritní opatření SMA I, bude v ČR nejpozději do června 2015 vytvořen systém alternativního řešení spotřebitelských sporů, který poskytne spotřebitelům dostupný, rychlý, účinný a levný nástroj pro vymáhání jejich práv. Tento systém bude zároveň součástí unijní platformy pro řešení spotřebitelských sporů on-line.

Bezpečnost výrobků a dozor nad trhem

Bezpečnost a dozor nad trhem představují jasnou prioritu spotřebitelské politiky ČR.

Důvěra evropských spotřebitelů v bezpečnost výrobků vyskytujících se na vnitřním trhu je v současnosti nízká – v roce 2012 bylo 27 % evropských spotřebitelů toho názoru, že značná část spotřebních výrobků na vnitřním trhu není bezpečná. ČR se proto bude v nadcházejícím období nadále aktivně podílet na vyjednávání návrhu **nařízení o bezpečnosti spotřebních výrobků** a návrhu **nařízení o dozoru nad trhem s výrobky**, které patří mezi prioritní opatření SMA II.

Cílem návrhů je zjednodušit a sjednotit pravidla pro bezpečnost spotřebních výrobků, zjednodušit postupy při provádění dozoru nad trhem a přispět k lepší koordinaci dozoru nad trhem v EU. Uvedené cíle ČR podporuje a má zájem na tom, aby výsledný balíček představoval vyvážené právní texty zajišťující, že se na vnitřním trhu budou vyskytovat pouze bezpečné výrobky a současně nedojde k zásadnímu a neodůvodněnému nárůstu administrativního a finančního zatížení jak pro

ekonomické subjekty, tak pro orgány dozoru v členských státech.

II. 2. Jednotný trh se zbožím

Jednotný trh se zbožím je z hlediska ČR dlouhodobě nejlépe fungující částí vnitřního trhu. Poměr harmonizovaných a neharmonizovaných sektorů, na něž se aplikuje princip vzájemného uznávání, současně z velké části vyhovuje potřebám české ekonomiky, a není proto indikována potřeba harmonizace dalších sektorů zboží.

V další diskuzi o eventuální změně uvedeného poměru bude ČR vycházet především z hodnocení dopadů případných návrhů. Na druhé straně lze dále zlepšovat situaci v obchodu v rámci neharmonizovaných sektorů (zvl. povinnost státu uplatňujícího omezení či odmítnutí umístění výrobku na domácí trh lépe a detailněji zdůvodnit oprávněný zájem takového omezení). S tím souvisí i snaha vlády ČR **zajistit snadnou výměnu informací mezi dozorovými a kontrolními orgány členských států o rozsahu a obsahu národních osvědčení a certifikátů u neharmonizovaných výrobků**, např. aktivnějším využíváním stávající elektronické infrastruktury (tzv. telematické sítě). Ani dozorové a celní orgány totiž často nemají k dispozici informace o tom, jakým způsobem jsou upraveny neharmonizované výrobky v jiných členských státech, a nemohou si proto ověřit, zda již byly výrobky skutečně uvedeny na trh v jiné členské zemi (jelikož neexistují funkční komunikační kanály mezi správními orgány jednotlivých členských států, kterými by bylo možné tyto informace získat). ČR rovněž podporuje **dokončení dvojjazyčného seznamu neharmonizovaných výrobků** na webu Komise, z důvodu lepší informovanosti podnikatelů, kteří tak rychle získají orientaci a informace, které výrobky jsou harmonizované a které nikoli, a jaké jsou na ně kladeny technické požadavky.

Aktivita EU by se v této oblasti měla dále soustřeďovat spíše na zjednodušování systémového rámce fungování trhu se zbožím, a to zejména ve vztahu k malým a středním podnikům (viz níže) a k sektoru průmyslu

(a přístupu průmyslového zboží na jednotný trh) a ke zlepšení tržního dohledu.

ČR nadále vnímá jako jednu ze svých priorit poskytování co nejlepší služby podnikatelům skrze službu **ProCoP**, informační sítě o požadavcích na výrobky.

Nový legislativní rámec a Alignment Package

Vláda ČR podporuje přizpůsobení stávajících legislativních aktů Novému legislativnímu rámci z roku 2008 v rámci tzv. *Alignment Package* z 21. listopadu 2011. Vláda se bude rovněž zasazovat o **implementaci tohoto rámce spolu s dalšími průběžně novelizovanými legislativními akty**.¹⁶

II. 3. Jednotný trh se službami

Sektor služeb je na jednotném evropském trhu v současnosti oblastí s největším potenciálem pro další zlepšení. To platí jak pro oblast služeb obecně (pokrytou zčásti směrnicí o službách), tak pro specifické oblasti síťových infrastrukturních služeb s celoevropskou dimenzí (telekomunikace, elektřina, plyn, doprava, poštovníctví), které jsou regulovány zvlášť. Některé oblasti sektoru služeb úzce souvisejí s jinými částmi jednotného trhu, zvl. volným pohybem pracovní síly (profesní kvalifikace) a volným pohybem kapitálu (finanční služby). O těchto oblastech je v materiálu pojednáno na příslušných místech.

Hlavními prioritami vlády ČR v rámci evropské politiky v sektoru služeb jsou oblasti popsané v následující části tohoto materiálu.

II. 3. 1. Směrnice o službách

Vláda ČR je dlouhodobým **zastáncem řádné a koherentní implementace směrnice č. 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu** z prosince 2006. Tato směrnice není stále

¹⁶ Viz prozatím naposledy ke stavu implementace zprávu „*State of the implementation of the New Legislative Framework*“, Evropská komise - DG ENT, 14. září 2010.

v některých členských státech EU řádně implementována, respektive některé státy si ponechaly požadavky na poskytovatele služeb, které pravděpodobně nejsou proporcionální. Část sektoru služeb v EU tak z důvodu absentující či nedostatečné implementace klíčových předpisů (směrnice o službách, energetický balíček) dosud nebyla liberalizována. Tento stav má za následek nedostatečné využití potenciálu vnitřního trhu v sektoru služeb, který tvoří cca dvě třetiny hrubého domácího produktu EU. Přitom již v roce 2002 Komise ve své zprávě Stav vnitřního trhu služeb¹⁷ konstatovala, že právě nefunkční trh se službami je důvodem hluboké diskrepance mezi vizí integrované Evropy a současnou realitou. Dosud neuskutečněný jednotný trh se službami má negativní dopady zejména na malé a střední podnikání, které v sektoru služeb dominuje, a které představuje klíčový segment podpory z hlediska ČR.¹⁸

ČR usiluje o **řádnou činnost Jednotných kontaktních míst** (JKM), která fungují v každém členském státě EU. Jejich cílem v ČR je poskytovat informace v češtině a angličtině k zahájení podnikání v ČR a v jiných členských státech, a to jak v režimu přeshraničního poskytování služeb včetně vysílání pracovníků, tak v režimu usazení. V souvislosti s dokončením digitálního jednotného trhu vláda podporuje **plnou digitalizaci JKM** v souladu se směrnicí o službách.

Počátkem června 2013 byla přijata Charta pro elektronická Jednotná kontaktní místa spadající pod směrnici o službách, která představuje a specifikuje hlavní prvky, které by měla úspěšná JKM obsahovat, a to včetně snahy orientovat se na opravdové potřeby byznysu. Mezi jeden z hlavních cílů Charty JKM tak patří graduální transformace elektronických JKM v efektivní

nástroj elektronické státní správy a postupně ustavení tzv. JKM druhé generace.

V tomto ohledu Komise zvyšuje důraz na přítomnost online transakčních nástrojů elektronických JKM členských států. Na podzim 2013 Komise představila výsledky testování JKM, které proběhlo v červnu letošního roku. Členské státy EU testovaly své portály JKM navzájem v klastrech po pěti zemích. ČR se umístila opět mezi úspěšnými státy, zvláště co do rozsahu poskytovaných informací.

ČR průběžně pracuje na zkvalitňování fungování fyzických i elektronických JKM. Mezi konkrétní aktivity patří například revize obsahu a formy fungování elektronického JKM na internetovém serveru Businessinfo.cz či rozvoj informování o službách JKM mezi zainteresovanými aktéry i širokou veřejností.

Směrnice o službách musí být aplikována ve všech členských státech tak, aby došlo k odstranění neospravedlnitelných nebo nepřiměřených požadavků členských států kladených na (zejména přeshraniční) poskytovatele služeb. V tomto směru je třeba požadovat aktivní jednání Komise. Vláda ČR podporovala **tzv. performance check**, na základě kterého Komise vydala v červnu 2012 „Sdělení o provádění směrnice o službách - Partnerství pro nový růst ve službách na období 2012–2015“¹⁹. Sdělení obsahuje konkrétní kroky, jež je třeba podniknout na národní úrovni. ČR sdělení uvítala, jelikož dlouhodobě požadovala vydání doporučení směřujících k odstranění nalezených překážek na vnitřním trhu služeb. Po přezkumu regulací dospěla ČR k závěru, že ve většině případů jsou naznačené nedostatky ospravedlnitelné důvody veřejného zájmu. Ve vyhodnocování regulací se nicméně dále pokračuje.

V této souvislosti trvá i úkol na národní úrovni směřující k tomu, aby v případě notifikace přeshraničního poskytování služeb uznávací orgány nepožadovaly předložení potřebných dokumentů v podobě ověřených kopií a certifikovaných překladů.

¹⁷ COM(2002)0441 final.

¹⁸ Pouze 8 % evropských malých a středních podniků v sektoru služeb působí současně v jiném státě EU. Viz k současným problémům s nedostatečnou liberalizací sektoru služeb i sdělení Komise z 27. ledna 2011 „*Cesta k lépe fungujícímu jednotnému trhu služeb vycházející z výsledků postupu vzájemného hodnocení podle směrnice o službách*“ COM(2011) 20.

¹⁹ COM(2012) 261/2.

ČR vítá, že problematice služeb a specificky směrnici o službách se pravidelně věnuje i Evropská rada. V této souvislosti ČR uvítala Komisí vydaný pracovní dokument k závěrům proběhnuvšího procesu peer review před konáním říjnové Evropské rady. Smyslem peer review, které se uskutečnilo v první polovině roku 2013, bylo podělit se o vzájemné zkušenosti, prodiskutovat a odstranit omezení na trhu služeb, která stále přetrvávají. Peer review proběhlo v oblasti pěti profesí: patentoví zástupci, účetní, veterináři, architekti a daňoví poradci.

Dodržování principu proporcionality

Členské státy často odůvodňují zachování požadavků na přístup k poskytování služeb či na jejich výkon veřejným zájmem. Vnímání smyslu a způsob použití tohoto argumentu, stejně jako principu proporcionality, se však napříč členskými státy výrazně liší.

ČR proto usiluje o to, aby Komise vydala vodítka, která by objasnila, jak Komise koncepty proporcionality a argumentu veřejným zájmem vykládá a chápe, a nenechávala tuto interpretaci pouze na jednotlivých členských státech.

II. 3. 2. Digitální vnitřní trh

Sektor digitálních technologií představuje oblast se značným potenciálem ekonomického růstu. Přesto na úrovni EU existuje v současnosti celá řada překážek, které se projevují například v relativně nízké míře využití informačních technologií při realizaci přeshraničního obchodu. Je proto třeba podpořit investice do infrastruktury, zvýšit důvěru zejména spotřebitelů v elektronické přeshraniční nákupy, zjednodušit poskytování licencí a zefektivnit ochranu práv duševního vlastnictví.

Zvýšení důvěry v elektronický obchod

Vláda ČR v tomto kontextu usiluje o vytvoření lepšího právního prostředí pro přeshraniční nákupy, a to jak na straně poptávky, tak na straně nabídky.

Pokud jde o stranu poptávky, vláda bude podporovat především opatření ke zvýšení důvěry spotřebitelů při nákupech přes internet.

K tomu by mohl přispět systém mimosoudního a online řešení sporů vybudovaný na základě směrnice a nařízení o alternativním a online řešení sporů, které byly publikovány v Úředním věstníku EU v červnu 2013, dále zvýšení bezpečnosti plateb přes internet či zvýšení efektivnosti a snížení nákladů doručovacího systému pro spotřebitele.

Na straně nabídky vláda podporuje brzké dokončení jednání o návrhu nařízení o elektronickém podpisu, elektronické identifikaci a autentizaci, které nahradí dosavadní směrnici o elektronickém podpisu.

E-identifikace a e-autentizace

V souvislosti s implementací strategie Digitální agenda pro Evropu vydala Komise v červnu 2012 **návrh nařízení o elektronické identifikaci a důvěryhodných službách pro elektronické transakce na vnitřním trhu**, jehož cílem je především zvýšení důvěry v elektronické transakce na vnitřním trhu. Ambice dokončení projednávání předpisu v Radě do poloviny tohoto roku tak, aby mohla být zahájena jednání s Evropským parlamentem, nebyly naplněny. Dosažení dohody Evropského parlamentu a Rady do konce roku 2013 se tak nezdá být realistické. ČR tuto iniciativu podporuje, přičemž za klíčové považuje zachování technologické neutrality a vyřazení úkonů spisové služby, archivnictví a jiných systémů pro správu dokumentů z okruhu tzv. důvěryhodných služeb pro elektronické transakce. ČR vítá pokrok, kterého bylo v těchto oblastech v průběhu jednání již dosaženo.

Provádění akčního plánu k e-commerce

S ohledem na naskýtající se růstový potenciál, ČR podporuje rozvoj elektronického obchodování, a to vč. přeshraničního prvku. V tomto kontextu kladně hodnotí iniciativy Komise, která v dubnu 2013 vydala výroční zprávu o **Akčním plánu k elektronickému obchodu** na období 2012 – 2015 (vyhodnocující průběžný stav v souvislosti s opatřeními uvedenými ve sdělení „Soudržný rámec pro posílení důvěry v jednotný digitální trh

elektronického obchodu a online služeb“²⁰). Pracovní dokument Komise rekapituluje dosažený pokrok a uvádí, jaká opatření byla zejména ze strany Komise přijata.

V únoru 2013 byla také předložena Strategie kybernetické bezpečnosti EU a návrh směrnice o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně bezpečnosti sítí a informací v Unii. Rada následně v červnu 2013 přijala závěry ke strategii kybernetické bezpečnosti, ve kterých vytyčila politické závazky a možná opatření na úrovni členských států. ČR si plně uvědomuje potřebu zajistit bezpečnost kybernetického prostoru a tuto strategii vítá. Navrhovaná opatření jsou vesměs plně v souladu se současnými aktivitami ČR v této oblasti a s připravovaným návrhem zákona o kybernetické bezpečnosti.

Již v lednu 2012 vydala Komise legislativní balíček, jehož cílem je komplexní reforma ochrany osobních údajů v EU. Tato legislativní iniciativa by měla mj. posílit důvěru ve služby poskytované online a ochranu soukromí v internetovém prostředí. Nové nařízení o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (obecné nařízení o ochraně údajů) by se tak mělo stát impulsem k většímu růstu digitální ekonomiky v EU. ČR věnuje projednávání celého legislativního balíčku maximální pozornost a soustředí se na zajištění realistických a účinných nástrojů pro subjekty údajů tak, aby nedocházelo k nadměrné administrativní zátěži povinných osob.

V září 2013 Komise vydala **balíček o jednotném telekomunikačním trhu a vytvoření propojeného kontinentu**. Návrh nařízení představuje částečnou revizi telekomunikačního balíčku (zejm. pokud jde o jednotné telekomunikační oprávnění pro operátory působící ve více členských státech) a novou legislativu k rádiovému spektru. Komise také v říjnu 2013 předložila zprávu o zbývajících překážkách jednotnému digitálnímu trhu a

konkrétních opatřeních pro vytvoření jednotného trhu telekomunikací.

Vláda ČR podporuje hlavní myšlenky a cíle Komise, jednotlivé součásti balíčku však podrobuje komplexní analýze, na jejímž základě zaujme konečnou pozici. Vláda ČR za politováníhodnou považuje skutečnost, že předkladatel, tedy Komise, spolu s balíčkem nepředložila komplexní analýzu současného stavu a skutečné účinnosti stávající právní úpravy. Určité rozpaky vzbuzuje rovněž Komisi navrhovaný časový rámec pro přijetí tohoto balíčku, neboť ten by měl reflektovat potřebu důkladného projednání a konzultaci se všemi dotčenými subjekty.

Vláda ČR bude obecně usilovat o to, aby přijímaná legislativa přispěla k další liberalizaci tohoto sektoru vnitřního trhu a jeho lepšímu fungování. Vláda ČR sdílí názor Komise, že balíček by měl zejména napomoci ke zlepšení postavení spotřebitele a rozšíření nabídky a dostupnosti telekomunikačních služeb. V tomto ohledu vláda ČR mj. podporuje Komisi v názoru, že poplatky za roaming nemají místo v celoevropském telekomunikačním trhu.

ICT infrastruktura

Infrastruktura informačních a komunikačních technologií (ICT) umožňující vysokorychlostní přístup k internetu je základním předpokladem pro rozvoj digitální ekonomiky a jednotného digitálního trhu. Prioritou vlády ČR je vybudování kvalitní infrastruktury ve všech regionech ČR. Vláda podporuje přednostní využívání tržních finančních zdrojů ve všech případech, kdy je to možné. Prostředky z veřejného sektoru, ať již na národní či evropské úrovni, by měly být využívány sekundárně v případech, kdy trh selhává a dochází k prohlubování digitální propasti. Z této premisy bude vláda vycházet v otázce případné podpory prostřednictvím připravovaného Nástroje pro propojení Evropy (Connecting Europe Facility, CEF), a zejména při možném využití prostředků ze strukturálních fondů. V průběhu jednání k CEF byla zásadně snížena částka určená pro ICT infrastrukturu, a to z původně navrhovaných cca 9 mld. eur na 1 mld. eur, kterou schválila Evropská rada ve svých závěrech v únoru 2013. V důsledku tohoto

²⁰ COM(2011) 942 final.

snížení představila Komise v květnu 2013 revidovaný návrh k hlavním směrům pro transevropské telekomunikační sítě (TEN-TELE), který směřuje prostředky z CEF především do infrastruktury digitálních služeb a pouze okrajově na podporu investic do budování broadbandu. ČR tento návrh podporuje.

ČR rovněž podporuje **návrh nařízení o opatřeních ke snížení nákladů při zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací**, který je součástí SMA II a který byl zveřejněn v březnu 2013. Návrh zaměřený především na práva a povinnosti provozovatelů sítě předpokládá efektivnější využívání existující infrastruktury, zvýšení transparentnosti, koordinaci stavebních prací, zrychlení povolenacích režimů a kolaudace budov vybavených přípojkou pro vysokorychlostní přístup k internetu.

II. 3. 3. Jednotný energetický trh

S ohledem na vysoký podíl průmyslu na českém hrubém domácím produktu je pro ČR zásadní, aby se ceny energií pohybovaly v hodnotách, které neoslabí konkurenceschopnost českých produktů. Vláda ČR dlouhodobě podporuje cíl dosáhnout do roku 2014 jednotného trhu s energiemi, a to v souladu s třetím energetickým balíčkem. Jednotný trh vytváří konkurenci při tvorbě cen energetických komodit na obchodních místech. ČR náleží k menšině členských států, vůči nimž není v souvislosti s implementací balíčku vedeno řízení o porušení Smlouvy. Implementace třetího liberalizačního balíčku všemi členskými státy povede k cíli, který vláda sleduje, tedy k odstranění bariér pro investice a posílení konkurenceschopnosti. Vláda ČR uvítala, že Komise vydala v půli listopadu 2012 sdělení k fungování vnitřního trhu s energií, jež obsahovalo zhodnocení úrovně liberalizace energetického sektoru v jednotlivých státech a EU jako celku a podpořila přijetí závěrů Rady ke sdělení v červnu 2013. Do konce roku 2013 by měla být Radě předložena zpráva o pokroku v implementaci vnitřního trhu s energií a analýza skladby cen energií v členských státech

a jejich dopadů na domácnosti a konkurenceschopnost.

Nezbytnou podmínkou fungování jednotného energetického trhu je dobudování infrastruktury a fyzické propojení všech členských států, zejména v oblasti přenosových a přepravních soustav pro elektřinu a plyn. Vláda ČR podporuje plnění cílů nařízení EU č. 347/2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě.

Vláda ČR hodlá požadovat provedení dalších kroků na úrovni členských států a EU jako celku v souladu se závěry Evropské rady z května 2013. Jedná se především o odstranění deformací trhu s elektřinou vlivem ekonomicky a environmentálně škodlivých dotací, zefektivnění podpory obnovitelných zdrojů, vyřešení problému s neplánovanými kruhovými toky v regionu střední a východní Evropy a zajištění spolehlivosti dodávky elektřiny. Je nutné respektovat odpovědnost státu za spolehlivost dodávek elektřiny na svém území a umožnit nezbytnou míru flexibility ve výběru politik, nástrojů a opatření k jejímu zajištění (v souladu s cíli klimaticko-energetické politiky EU a respektem k soutěžním pravidlům vnitřního trhu EU).

Z hlediska fungování energetických sítí je důležitý pokrok v přijímání síťových kodexů – ČR zde upřednostňuje kvalitu zpracování nad rychlostí přijetí. V případě plynárenské infrastruktury ČR podporuje realizaci severojižního propojení, které by mělo posílit energetickou bezpečnost v regionu střední a východní Evropy.

Vláda současně zastává názor, že budování energetické infrastruktury by mělo být primárně financováno z tržních zdrojů. Pouze v případě, že takové financování není možné (např. v případě nerentabilních investic významných z hlediska energetické bezpečnosti státu), by měly být sekundárně využity veřejné prostředky, a to z evropských zdrojů, pro období 2014-2020 především nástroj CEF.

S problematikou vytváření vnitřního energetického trhu souvisí i otázka národního energetického mixu, kde ČR konzistentně hájí názor, že tento musí zůstat plně v kompetenci členských států, jak je ostatně stanoveno

Smlouvami, a dále poměrná participace všech skupin účastníků trhu s energiemi na nákladech přenosu, distribuce a služeb sítí dle principu vyvolaných nákladů.

Pokud jde o specifickou problematiku jaderné energie, ČR zastává poměrně rezervované stanovisko k návrhu Komise z června 2013, kterým dochází k revizi rámce Společenství pro jadernou bezpečnost. ČR považuje předložení návrhu za předčasné i proto, že doposud nebyla provedena analýza stávajícího stavu a nebyla vyhodnocena účinnost současné právní úpravy. V centru zájmu ČR budou rovněž další kroky Komise v oblasti odpovědnosti za jaderné škody. Členské státy nyní podléhají různým systémům v oblasti pojištění za jaderné škody, což může vést k nerovným podmínkám na trhu, jelikož jednotliví provozovatelé jaderných zařízení se pojišťují na různé částky. Komise plánuje předložit v závěru roku 2013 dokument k této problematice, přičemž zatím nebylo rozhodnuto, zda legislativní nebo nelegislativní povahy. Jedná se o složitou problematiku, která vyžaduje další analýzy. ČR je dnes součástí mezinárodního systému Vídeňské úmluvy a k myšlence vytváření speciálního evropského režimu se staví rezervovaně.

S problematikou výroby elektrické energie úzce souvisí také Komisí připravované Pokyny pro podporu energetiky a na ochranu životního prostředí, o kterých pojednává mj. část II. 5. 7. tohoto materiálu.

II. 3. 4. Rozvoj konkurenceschopné a udržitelné dopravy

ČR jakožto tranzitní země uprostřed Evropy dlouhodobě podporuje rozvoj strategických projektů evropského významu s cílem zajistit interoperabilitu a intermodalitu dopravních systémů. Právě dostatečná a řádně fungující infrastruktura ve všech členských státech a ve všech segmentech (silnice, železnice, vodní a letecká doprava) je předpokladem dobrého fungování vnitřního trhu EU.

Co se týče financování dopravní infrastruktury, měl by být tento segment pojímán odděleně od ICT a energetické infrastruktury. Na rozdíl

od obou dalších síťových sektorů je totiž oblast dopravy odkázána do značné míry na veřejnou podporu, a to i při případném využívání PPP projektů. S ohledem na to, že dopravní propojení Evropy je nezbytným předpokladem fungování jednotného trhu se zbožím, je též finanční podpora dobudování dopravních sítí záležitostí evropského významu. Současně je třeba zohlednit rozdílnou míru kvality infrastruktury v západní a jižní Evropě na straně jedné a ve střední a východní Evropě na straně druhé. Právě s ohledem na tyto disparity (zejména v oblasti silniční infrastruktury) je pro ČR důležité využívat k financování dopravních projektů fondy politiky soudržnosti propojené s národními prioritami, zohledňující národní specifika a umožňující financování širšího rozsahu dopravní infrastruktury. Nástroj CEF, který je primárně zacílen na rozvoj železniční a vodní infrastruktury na hlavní síti TEN-T a jen v omezené míře na rozvoj přeshraniční silniční infrastruktury na hlavní síti TEN-T se v tomto smyslu jeví jako důležitý, ale spíše doplňkový zdroj financování. Na druhou stranu s ohledem na vývoj jednotlivých ekonomických ukazatelů ČR důležitých pro posouzení vyspělosti členských států a s tím spojenou možnost čerpat z jednotlivých fondů politiky soudržnosti je více než vhodné, aby se ČR pokoušela z CEF v maximální možné míře čerpat, aby v budoucnu, až bude její přístup k finančním zdrojům politiky soudržnosti omezenější, byla na využívání podobných nástrojů připravena.

Čtvrtý železniční balíček

Soubor legislativních a nelegislativních návrhů, které jsou součástí SMA II, kompletně reviduje stávající unijní legislativu v oblasti železnic s cílem dokončit liberalizaci železničního trhu a zvýšit konkurenceschopnost železniční dopravy. ČR souhlasí se stanovenými cíli, zejména co se týká odstranění možných diskriminačních prvků v této oblasti dopravy. ČR však nepodporuje některé konkrétní návrhy, jako je např. možnost dvojího uspořádání správy železniční infrastruktury, zužování prostoru pro závazky veřejné služby, termín pro ukončení platnosti přímo zadaných smluv či posilování pravomocí Evropské agentury pro železnice (ERA).

V první polovině roku 2013 byla dosažena společná pozice členských států k prvnímu projednávanému předpisu Čtvrtého železničního balíčku – návrhu směrnice o interoperabilitě železničního systému v EU, který zohledňuje veškeré připomínky ČR k původnímu návrhu Komise, zejména co se týká posilování pravomocí ERA. ČR proto prosazuje tyto připomínky i do aktuálně projednávaného a věcně souvisejícího návrhu směrnice o bezpečnosti železnic, k němuž byl na Radě pro dopravu, telekomunikace a energii (TTE) v říjnu 2013 přijat rovněž obecný přístup.

Zavádění infrastruktury pro alternativní paliva

Záměrem **návrhu směrnice o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva** je zřízení společného rámce opatření pro zavedení této infrastruktury v EU a stanovení společných technických požadavků a specifikací pro dobíjecí stanice pro elektrická vozidla a čerpací stanice pro zemní plyn a vodík. ČR v obecné rovině podporuje iniciativu směřující k dekarbonizaci dopravy a snížení závislosti EU na ropě. Hlavní přidanou hodnotu tohoto návrhu spatřuje v postupném sjednocení technických standardů u všech typů dobíjecích/plnicích stanic, které přispívají k budování vnitřního trhu. Celkově se jí však návrh jeví jako příliš direktivní. ČR má značné výhrady k požadavkům kladeným na členské státy ohledně zavádění infrastruktury pro alternativní paliva a stejně tak nesouhlasí se stanovenými lhůtami. Zároveň by také uvítala zohlednění lokálních ekonomických i geografických specifik členských států při požadavcích na zavádění infrastruktury.

Balíček Jednotné evropské nebe 2+

Cílem navrhovaného balíčku je urychlit poskytování letových navigačních služeb, zvýšit účinnosti organizace a uspořádání evropského vzdušného prostoru a nově upravit ty oblasti, které v platné legislativě zůstaly nedořešeny. ČR má značné pochybnosti o vhodnosti a správném načasování navrhovaných opatření. ČR nemůže souhlasit s výrazným omezením pravomoci členských států, pokud jde o kontrolu vlastního vzdušného prostoru, jakož i jeho uspořádání.

II. 4. Finanční služby a kapitálové trhy

II. 4. 1. Směrem k centralizaci institucionálního rámce dohledu nad finančním trhem

Vývoj regulace a evropských struktur

Již před vznikem krize docházelo v oblasti finančních služeb k rozsáhlé koordinaci pravidel na úrovni celé EU, která pokrývají širokou škálu otázek: od pravidel pro kapitálové vybavení finančních institucí (směrnice CRD) až po pravidla poskytování investičních služeb (směrnice MiFID). Systém jednotného evropského pasu zavedený v minulosti umožnil rozvíjení konceptu tzv. „branchingu“, podle něhož některé finanční instituce (banky, pojišťovny) jednou připuštěné na finanční trh v libovolné zemi EU mohou operovat prakticky bez omezení i na území jiných členských států jen na základě ohlášení. V současné době Rada přijala obecný přístup ke **směrnici a nařízení nahrazujícím dosavadní směrnici o trzích finančních nástrojů** (MiFIR a MiFID 2), které rozšiřují regulaci na doposud neregulované trhy s dluhopisy a deriváty včetně komoditních derivátů nebo dosud neregulované obchodní platformy, tzv. OTF (Organised Trading Facility) či na některé typy technologických inovací, např. vysokofrekvenční obchodování. ČR v obecném přístupu prosadila výjimku ze zákazu facilitace u vládních dluhopisů, jež zachová přístup menších členských států emitujících méně likvidní státní dluhopisy na sekundární trhy, čímž umožní efektivní financování jejich veřejných rozpočtů na primárních trzích. V rámci jednání s Evropským parlamentem bude ČR usilovat o rozšíření této výjimky i na korporátní dluhopisy.

Odolnost systému poskytování finančních služeb byla poprvé otestována až stávající krizí, jež odhalila některé skutečnosti zasluhující pozornost regulátorů. Jedním z nich je fakt, že problémy finančních institucí, které působí globálně prostřednictvím jimi vlastněných subjektů se sídlem v různých státech, byly dosud v obdobích krize řešeny zejména na lokální či národní úrovni. Důležitým zdrojem, který při současném nastavení systému bývá

používán k řešení nepříznivých situací, je příslušný státní rozpočet, tedy národní daňoví poplatníci. Proto byly v EU předloženy některé návrhy v rámci zavádění tzv. bankovní unie s cílem omezit využívání veřejných prostředků k sanaci systémově významných finančních institucí. Nevyřešená klíčová otázka tzv. „burden sharing“, tedy sdílení nákladů na řešení krizí mezi jednotlivými zeměmi EU a otázka tzv. „legacy assets“, tedy způsobu uhrazení akumulovaných dluhů z minulých období zatěžujících bankovní bilance, zůstávají jedněmi z hlavních důvodů, proč je v současnosti pro vládu ČR zásadně problematické jakékoliv přenášení pravomocí národních dohledových a jiných (např. restrukturalizačních) institucí na celounijní úroveň.

Vláda ČR rovněž odmítá omezování suverenity a rozhodovacích pravomocí národních orgánů dohledu, zasahování do správního a organizačního uspořádání členských států či zavádění postupů, které mohou vést k ohrožení stability finančního trhu a fiskální nezávislosti ČR. Vznik Evropských orgánů dohledu (European Supervisory Authorities, ESAs), tedy tří dohledových evropských agentur pro banky, pojišťovny a kapitálový trh od roku 2011, který byl několikaletým ožehavým bodem evropské debaty, považovala vláda za nutný kompromis.

Ve všech diskuzích po roce 2008 vláda ČR poměrně konzistentně zastávala princip, že není možné oddělovat pravomoci od odpovědnosti, a pokud odpovědnost a konečná úhrada nákladů zůstává na národní fiskální úrovni, není možné přenášet na vyšší úroveň ani rozhodovací pravomoci v dohledové či regulatorní oblasti, ani v oblasti resoluce. Vláda ČR tak dlouhodobě zdůrazňuje, že bez vyřešení otázky odpovědnosti a sdílení nákladů v rámci EU v případě, že se určitá finanční instituce dostane do problémů, není možné akceptovat jakékoli další přesuny pravomocí rozhodování o finančních institucích na evropskou úroveň. Vláda ČR proto zůstává nadále obezřetná k vytváření nástrojů krizového řízení na evropské úrovni, které mohou implikovat budoucí náklady pro domácí daňové poplatníky, investory či vkladatele z rozhodnutí jiných než národních orgánů veřejné moci a které mohou přenášet rizika spojená s řešením

problémů na státy stojící mimo eurozónu či vést k přesunu aktiv z bankovního sektoru těchto zemí.

Při jednáních o legislativních návrzích s možnými návrhy na přesun rozhodování na evropskou úroveň je třeba i nadále prosazovat princip neoddělování pravomocí od odpovědnosti a hájit pozice tzv. hostitelských států a orgánů dohledu ve vztahu k dohledovým orgánům států sídla mateřských společností, aby v konečném důsledku nedocházelo k situaci, kdy je odpovědnost za úhradu nákladů zachována na národní úrovni při postupném přesouvání pravomocí na evropskou úroveň.

Je zřejmé, že zakotvení jasných pravidel pro řešení krizí v přeshraničních finančních skupinách může přinést žádoucí právní jistotu. S ohledem na dosavadní vývoj je třeba v debatách o sdílení nákladů v EU aktivně vystupovat zejména v koalicích stejně nebo podobně smýšlejících států. ČR by tak měla průběžně identifikovat členy případné koalice sdílející výše uvedený přístup k neoddělování rozhodovacích a kontrolních pravomocí od odpovědnosti a spolu s nimi se aktivně zapojit do debaty o otázce sdílení nákladů v EU, již považuje pro budoucnost za klíčovou.

V reakci na krizi probíhají na úrovni EU jednání o vytvoření tzv. **bankovní unie**, která by měla změnit regulaci, dohled a resoluci finančních institucí v EU. Skládá se z několika samostatných, avšak vzájemně souvisejících iniciativ: a) jednotného mechanismu dohledu nad úvěrovými institucemi z eurozóny a dalších participujících států (SSM); b) harmonizace právních předpisů v oblasti kapitálových požadavků (CRD IV/CRR); c) harmonizace pravidel pro národní systémy pojištění vkladů (DGS); d) rámce pro krizové řízení finančních institucí, včetně ustavení národních fondů pro řešení bankovní resoluce (BRR); a e) vytvoření jednotného resolučního mechanismu (SRM) pro řešení problémů úvěrových institucí usazených ve státech účastnících se SSM. Návrh CRD IV/CRR již byl přijat. Po dlouhých vyjednáváních ČR rovněž podpořila vznik jednotného mechanismu dohledu, neboť se jí podařilo dosáhnout uspokojivého kompromisního znění jeho právní

úpravy. Mimo jiné byl do příslušného nařízení zařazen bod odůvodnění, který zohledňuje pohled států, jejichž finanční trh je z velké části operován dceřinými společnostmi bank se sídlem v eurozóně a deklaruje, že jednotný dohled nebude pojmán jako pobídka k přeměnám dceřiných bank mateřských společností z eurozóny na jejich pobočky.²¹

Rada v červnu 2013 schválila obecný přístup ke **směrnici o krizovém řízení v bankovním sektoru** (BRR), do něž ČR systematicky prosazovala takové znění textu, které by nepředstavovalo riziko pro stabilitu tuzemského finančního trhu, a dále neprohlubovalo obavy vzniklé v souvislosti se SSM. Obecný přístup představuje z pohledu priorit ČR lepší úpravu ve srovnání s původním návrhem Komise. Ten obsahoval mj. velmi výrazné prvky přesunu pravomocí na orgány států vykonávajících dohled nad finančními skupinami na konsolidovaném základě; dále solidární sdílení některých finančních zdrojů mezi členskými státy a rozsáhlé pravomoci Evropského orgánu pro bankovníctví (EBA) k rozhodování sporů souvisejících s restrukturalizacemi přeshraničně působících skupin. Nejproblematictější prvky návrhu, které by mohly představovat riziko pro stabilitu tuzemského finančního trhu, se v obecném přístupu podařilo eliminovat. Zejména v zásadní otázce nastavení rovnováhy mezi domovskými a hostitelskými státy se podařilo ČR ve spolupráci s ostatními hostitelskými státy výrazně omezit nerovnost obsaženou v původním návrhu. Jako úspěch lze rovněž hodnotit změnu v oblasti sdílení finančních zdrojů pro resoluci (dobrovolné, nikoliv povinné půjčování prostředků mezi národními resolučními fondy; podmínka souhlasu všech příslušných národních resolučních orgánů se sdílením prostředků v případě resolučního řízení přeshraniční finanční skupiny). Současně však byla v rámci kompromisu mezi domovskými a hostitelskými

státy přijata pro ČR problematická úprava v oblasti rozdělení kompetencí mezi národní orgány domovských a hostitelských států při přijímání opatření týkajících se individuálních finančních institucí, závazné mediace EBA, vnitroskupinové finanční podpory a financování (především povinnosti zapojit národní DGS do financování resoluce). Navíc některé návrhy Evropského parlamentu v rámci probíhajících trialogů směřují k navrácení určitých problémových prvků do textu BRR. Všem uvedeným rizikům bude proto třeba věnovat náležitou pozornost a při dalších jednáních o textu navrhované směrnice s Evropským parlamentem usilovat o jejich maximální možnou redukci při současném zachování stávající úpravy v klíčové otázce resoluční fáze.

V červenci 2013 předložila Komise rovněž **legislativní návrh, jehož prostřednictvím by měl být zřízen jednotný resoluční mechanismus**, který bude doplňovat jednotný mechanismus dohledu. Z pohledu vlády ČR je v souvislosti se vznikem SRM především klíčové zajistit, aby nebyla přenášena rizika a náklady SRM na státy neúčastníci se tohoto systému, nedošlo k narušení integrity vnitřního trhu, včetně otázky možného přehlasování států stojících mimo SSM/SRM, nebo aby se nezhoršilo postavení některých členských států v důsledku zavedení nových nástrojů finanční podpory pro vybrané kategorie finančních institucí. Z tohoto důvodu má vláda ČR k návrhu řadu výhrad či pochybností, zejména pokud jde o institucionální uspořádání, roli Komise či modalitý rozhodování jednotného resolučního výboru. V návaznosti na pokračující jednání a postupné vyjasnění některých klíčových otevřených otázek bude vláda ČR příslušnou rámcovou pozici aktualizovat.

Aktuální příznivý vývoj, pokud jde například o schopnost vlád eurozóny se financovat na dluhopisových trzích, se může ukázat pouze jako krátkodobý, neboť k němu kromě dílčího pozitivního působení nedávno realizovaných reforem v jednotlivých zemích přispívá především i dlouhodobě neudržitelná uvolněná měnová politika. Obecně proto platí, že je vhodné i ve zdánlivě klidnějším období, podporovat takové kroky hospodářské a finanční politiky, které povedou ke stabilizaci v

²¹ Po schválení SSM ze strany Evropského parlamentu dne 12. září 2013 má systém fungovat od posledního čtvrtletí roku 2014.

jednotlivých členských státech, aniž by působily negativně na vývoj v ostatních zemích, např. prostřednictvím efektů přelévání.

II. 4. 2. Zajištění kapitálu a financování bank

Vláda ČR považuje za nezbytné, aby byla zajištěna finanční stabilita v jednotlivých členských státech EU, zejména prostřednictvím vybavení jednotlivých finančních institucí dostatečným množstvím kvalitního kapitálu a plným respektováním principu fiskální samostatnosti jednotlivých členských států. Co se týče přímé rekapitalizace bank usazených v členských státech eurozóny, pro jejíž účely bylo dohodou zemí Euroskupiny vyčleněno až 60 mld. eur z Evropského stabilizačního mechanismu (ESM), je vláda ČR k jejímu využití značně zdrženlivá. Přímá rekapitalizace bank by mohla vést k oslabení tlaku na to, aby špatně řízené banky restrukturalizovaly své závazky, odstranily z bilancí špatná aktiva, změnily své vedení, a provedly další potřebné ozdravné kroky k zajištění své finanční stability. Vláda ČR má obavy, aby přímá rekapitalizace nebyla zavedena coby systémové opatření, kterým by fakticky došlo k vytvoření dvou kategorií bank: banky se sídlem v eurozóně s možností přímé rekapitalizace z ESM a banky v ostatních státech EU bez této možnosti. Takový stav by ohrozil principy jednoty vnitřního trhu v oblasti finančních služeb. Proto by se mělo jednat o zcela výjimečnou a časově omezenou podporu, nikoliv o trvalý nástroj podpory nekonkurenceschopných bank. Za stěžejní princip přitom ČR považuje primární odpovědnost jednotlivých členských států EU za plynulé a bezpečné fungování finančních institucí založených v jejich jurisdikcích.

II. 4. 3. Jednotné vystupování na mezinárodních fórech

Povaha mezinárodních finančních trhů vede nutně k tomu, že nelze jednoduše oddělovat regulaci na úrovni EU od mezinárodní regulace. Je proto třeba zejména koherentního vystupování EU na mezinárodních fórech, jako

jsou G20, G7, Mezinárodní měnový fond, a specializovaných agenturách, jako je Rada pro finanční stabilitu (FSB), Banka pro mezinárodní platby (BIS) atd. Zejména je třeba zajistit, aby iniciativy a závazky navrhované jménem EU byly na mezinárodních fórech předkládány resp. uzavírány na základě předchozího jasného mandátu.

II. 4. 4. Ochrana konkurenceschopnosti evropského finančního sektoru

Všechna opatření, která EU prosazuje na mezinárodním poli, jakož i opatření prosazovaná v rámci regulace finančních trhů na národní úrovni by měla zohledňovat primární cíl, jímž je udržení konkurenceschopnosti EU v mezinárodním kontextu. Proto by se měla EU vyvarovat zejména těch kroků, které by jednostrannou regulací neúměrně zatěžovaly evropský trh. Z téhož důvodu se vznášejí pochybnosti nad účelností zavedení **daně z finančních transakcí (FTT)** pouze na úrovni EU nebo její části (a na další podobná opatření). Kromě toho, že panují obavy nad dopady daně na finanční trhy EU, nelze bez dalšího plně akceptovat ani cíle, které Komise v návrhu směrnice deklarovala, jelikož vycházejí ze situace v některých, nikoli však všech členských státech. Finanční sektor ČR se například nepodílel na vzniku hospodářské krize, proto není zřejmý důvod, proč by se měl podílet na úhradě jejích nákladů formou daně z finančních transakcí, která by navíc byla zavedena pouze v EU. Stejně tak je otázkou, zda by daň měla schopnost zabránit do budoucna rizikovému chování ve finančním sektoru.

Vzhledem k nedostatečnému konsensu nad návrhem FTT na úrovni Rady se některé členské státy rozhodly dále postupovat formou posílené spolupráce. Poté, co tento postup schválila Rada ECOFIN, předložila v únoru 2013 Komise návrh na implementaci FTT v posílené spolupráci. Hlavním cílem návrhu je kromě již deklarovaného podílu bankovního sektoru na nákladech nedávné krize i omezení určitých investičních strategií nebo segmentů trhu, které Komise vidí jako zdroj nadměrného spekulativního obchodování. Dle Komise je její návrh zaměřen zejména proti aktivitám

hedgových fondů, vysokofrekvenčnímu obchodování, repo-trhům či trhům s deriváty. Pro Právní službu Rady je nepřijatelný zejména exteritoriální účinek návrhu FTT, podle něhož je daň povinna platit i finanční instituce z neparticipujícího státu, pokud je druhou stranou obchodu subjekt z participujícího státu.

Dále je podoba předmětného návrhu kontradiktorní vůči jiným již přijatým regulacím finančního trhu (např. nařízení EMIR o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů, směrnici MiFiD). Nelze však ukládat povinnosti a přitom vytvářet prostředí, v němž splnění těchto povinností bude téměř nemožné nebo v němž regulací vynucené chování bude současně „sankcionováno“ vysokým zdaněním. Nárůst ceny finančních transakcí bude pravděpodobně finančními institucemi přenesen na konečné spotřebitele, jako jsou klienti bank, penzijních fondů, pojišťoven či průmyslové podniky.

II. 4. 5. Opatření Aktu o jednotném trhu II: Regulace bankovních poplatků a mezibankovních poplatků za platby kartou

Transparentnost bankovních poplatků a přístup k bankovním účtům

Komise představila dne 8. května 2013 (v rámci SMA II) **návrh směrnice o porovnatelnosti poplatků souvisejících s platebními účty, změně platebního účtu a přístupu k platebním účtům se základními prvky**. Smyslem tohoto návrhu je dle Komise zvýšit transparentnost a porovnatelnost informací o poplatcích spojených s platebním účtem, usnadnit převod platebního účtu k jinému poskytovateli, odstranit diskriminaci při přístupu k platebnímu účtu na základě místa bydliště a zajistit spotřebitelům přístup k základnímu platebnímu účtu.

ČR dlouhodobě podporuje opatření směřující k posílení soutěže na trhu platebních služeb a ke zvýšení transparentnosti podmínek, za nichž jsou platební služby poskytovány. V obecné rovině tedy ČR sdílí některé z cílů, jež návrh představuje. Současně se však domnívá, že většiny z nich lze dosáhnout důslednou

aplikací stávajících regulačních nástrojů. Z důvodu nadbytečnosti proto ČR návrh jako celek nepodporuje.

Zásadně přitom odmítá současnou podobu návrhu na povinné zřizování základního platebního účtu, neboť by vážně a neodůvodněně narušoval konkurenční prostředí v oblasti bankovních služeb.

Regulace mezibankovních poplatků za platby kartou

Dle sdělení Komise SMA II je v oblasti platebních služeb třeba dosáhnout větší harmonizace, zlepšit konkurenci v některých oblastech plateb kartou, po internetu a dále podpořit iniciativy pro technickou standardizaci v oblasti provádění plateb. Komise dne 24. července 2013 předložila **návrh týkající se regulace mnohostranných mezibankovních poplatků za platby kartou** (MIF), zároveň s návrhem revize směrnice o platebních službách.

ČR chápe, že mnohostranné mezibankovní poplatky za platby kartou (a zejména způsob jejich stanovení) mohou být za určitých podmínek problematické z pohledu hospodářské soutěže. Nicméně k navrhovanému regulačnímu zásahu se ČR staví zdrženlivě. Zastropováním MIF u spotřebitelských platebních karet na navrhované úrovni 0,2 % pro debetní a 0,3 % pro kreditní karty by banka majitele karty přišla o část příjmů z mezibankovních poplatků, jež vynakládá na krytí příslušných nákladů, a zřejmě by byla nucena určitým způsobem zpoplatnit majitele karty, což ČR nepovažuje za žádoucí, neboť by se pravděpodobně snížila atraktivita platebních karet pro uživatele a mohly by vzniknout negativní dopady na rozvoj bezhotovostních plateb. Navíc snížením MIF nedojde automaticky ke snížení celkových nákladů obchodníků na karetní transakce, a nelze tak předpokládat snížení konečných cen výrobků a služeb pro spotřebitele.

II. 5. Další systémové kroky pro zlepšení fungování jednotného trhu

Kromě sektorových priorit soustředěných do oblastí uskutečňování čtyř základních svobod jednotného trhu je třeba klást zvýšený důraz i na systémová opatření usnadňující fungování jednotného trhu jako celku.

II. 5. 1. Dokončení Evropského výzkumného prostoru a podpora výzkumu, vývoje a inovací

Vláda ČR dlouhodobě vnímá problematiku výzkumu, vývoje a inovací jako jednu ze stěžejních oblastí v rámci podpory ekonomického růstu a konkurenceschopnosti EU. Z toho důvodu podporuje dokončení Evropského výzkumného prostoru (EVP) do roku 2014. Je nutné se zaměřit zejména na modernizaci a podporu vzdělání, výzkumu a inovací řízených poptávkou, zlepšení investičních možností pro nové a rychle rostoucí inovativní podniky a malé a střední podniky. Dokončení EVP lze tak považovat za významnou součást naplňování agendy vnitřního trhu, který nemůže v klíčových hospodářských sektorech existovat bez společného zázemí pro podporu výzkumu a inovací.

Vláda klade důraz na tvorbu znalostí, kvalitní výzkum, lepší využití znalostí v praxi a využití znalostního potenciálu EU. Přenos výsledků výzkumu z akademické sféry do podnikatelské sféry je jednou z podmínek schopnosti evropské ekonomiky se inovovat a dále růst. Podíl rychle rostoucích inovujících podniků včetně malých a středních podniků (MSP) bude růst pouze tehdy, pokud budou nastaveny pobídky pro investice průmyslových podniků do (mj. aplikovaného) výzkumu a inovací. Dne 13. září 2013 Komise představila návrh jednotného inovačního indikátoru, který je zaměřen na schopnosti přeměnit znalosti v technologie, a jako takový má pomoci při sledování výkonnosti systémů výzkumu, vývoje a inovací, a tedy i vyhodnocování pokroku při plnění Unie inovací. Předpokládá se další debata k tomu, zda

adekvátně postihuje dopady evropského výzkumu na konkurenceschopnost.

II. 5. 2. Otázky duševního vlastnictví

Přijetí jednotné patentové ochrany v EU

ČR se účastní posílené spolupráce v oblasti jednotné patentové ochrany. Za účelem realizace jednotného patentového systému v Evropě přijala většina členských států EU včetně ČR tzv. patentový balíček. Jeho součástí jsou již přijatá **nařízení o jednotné patentové ochraně a nařízení o překladech**, jakož i **Dohoda o jednotném patentovém soudu (JPS)**. Vláda pokládá uskutečňování jednotného patentového systému a odpovídající právní úpravy za významný příspěvek jak k fungování jednotného trhu se zbožím a se službami, tak k podpoře kreativity a inovací v EU z důvodu zlevnění a zjednodušení patentové ochrany. Předpokládá se, že první patenty s jednotným účinkem budou uděleny již na počátku roku 2015.

Dohoda o JPS, třetí a poslední část patentového balíčku, byla v únoru 2013 podepsána 25 státy EU, včetně ČR. K podpisu se zatím nepřipojily Polsko a Španělsko. Dohoda v jednotlivých státech vstoupí v platnost až po ratifikaci ve 13 členských státech (příčemž mezi těmito 13 státy musí být státy s největší patentovou aktivitou - Velká Británie, Německo a Francie) nebo datem vstupu v platnost změn nařízení EU č. 1215/2012 (nařízení „Brusel I“), podle toho, která ze skutečností nastane později. Jakmile tato dohoda vstoupí v platnost, budou signatářské země tvořit z hlediska patentového práva jednotnou oblast. JPS tak umožní domáhat se práv u jediného soudu a sníží se tím finanční a časová nákladnost patentových sporů týkajících se evropských patentů a evropských patentů s jednotným účinkem.

V souladu s Dohodou o JPS dojde ke zřízení ústřední komory a místních a regionálních komor JPS. V této souvislosti probíhají jednání o zřízení regionální komory JPS se sídlem v Brně, již by ČR sdílela se Slovenskem. Pokud se nepodaří dohodnout společnou komoru se Slovenskem, bude ČR usilovat o zřízení místní komory JPS se sídlem v Praze.

Ochrana duševního vlastnictví

Právní prostředí poskytující rámec pro ochranu práv duševního vlastnictví skýtá prostor pro zlepšení a vyjasnění, což česká vláda jednoznačně podporuje. V tomto ohledu vláda v roce 2012 uvítala vydání návrhu **směrnice o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu.**

Cílem návrhu je v rámci EU jednotně nastavit standardy pro výkon kolektivní správy k zajištění lepšího řízení a průhledného fungování této činnosti. Na splnění tohoto záměru navazuje druhý cíl, spočívající v možnosti, popř. nutnosti, předat výkon správy k určitému hudebnímu repertoáru pro jeho přeshraniční licencování k online užití jinému kolektivnímu správci, který splňuje speciálně stanovená náročnější kritéria, popř. k výkonu práv jiným subjektem (např. agenturou) nebo individuálně.

ČR v obecné rovině úpravu rámcových pravidel pro výkon kolektivní správy vítá. Institut kolektivní správy práv je významným nástrojem pro uplatňování a ochranu práv autorů a nositelů práv souvisejících s právem autorským v případech, kdy není možné či účelné tato práva uplatňovat či domáhat se jejich ochrany individuálně. Zároveň ČR počítá s tím, že o návrhu se bude ještě dále diskutovat za účelem zohlednění nedeřešených připomínek členských států.

Vláda ČR očekává zveřejnění výstupů z dialogu vedeného Komisí v rámci iniciativy "Licence pro Evropu" s cílem překonat překážky na jednotném trhu bránící volnému oběhu a používání obsahu chráněného autorským právem, a také výsledky přezkumu rámce EU v oblasti autorského práva, který vede Komise s cílem v roce 2014 rozhodnout o tom, zda předloží výslednou legislativní reformu.

Dne 27. března 2013 předložila Komise návrh na **zjednodušení právních předpisů v oblasti ochranných známek na vnitrostátní i unijní úrovni.** Tento návrh je zaměřen na snížení nákladů na zápis ochranných známek a na zvýšení jeho rychlosti, spolehlivosti a předvídatelnosti, a navíc může zajistit

majitelům ochranných známek vyšší právní jistotu. Tento návrh sestává z balíčku právních předpisů zahrnujícího přepracování směrnice 2008/95/ES o ochranných známkách, kterým se sblíží právní předpisy členských států o ochranných známkách, revizi nařízení (ES) č. 207/2009 o ochranné známce Společenství, která obsahuje rovněž ustanovení týkající se Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (OHIM), a revizi nařízení (ES) č. 2869/95 o poplatcích placených Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu.

ČR podporuje myšlenku, že po dvaceti letech fungování systému ochranných známek v EU je užitečné na základě dosavadních zkušeností přistoupit k jeho modernizaci a přizpůsobení vývoji judikatury Soudního dvora EU a dále postoupit v oblasti harmonizace či konvergence předpisů o ochranných známkách a rozhodovací praxi úřadů v členských státech. Současně je však potřeba postupovat v této oblasti citlivě, s přihlédnutím k tradicím a potřebám členských států. Při této příležitosti je také vhodné přizpůsobit terminologii novému právnímu rámci, zejména Lisabonské smlouvě. ČR dále souhlasí s posílením spolupráce OHIMu s národními úřady průmyslového vlastnictví a vytvořením vhodného právního rámce pro tuto spolupráci.

II. 5. 3. Modernizovaný a revidovaný právní rámec pro veřejné zakázky

Vláda podporuje zjednodušení a modernizaci stávajícího evropského rámce zadávání veřejných zakázek, proto se také aktivně účastnila jednání o **balíku 3 legislativních návrhů.** ČR v průběhu projednávání, které bylo na úrovni Rady uzavřeno v polovině roku 2013, oponovala mj. snahám včlenit do příslušných legislativních návrhů možnost zahrnovat do podmínek veřejných tendrů cíle nesouvisející se zadáváním zakázek (např. environmentální, sociální, pracovní-právní), které prosazoval zejména Evropský parlament. Ačkoliv řadu návrhů Evropského parlamentu se podařilo neutralizovat zařazením mezi fakultativní ustanovení, některá kontroverzní ustanovení v návrhu zůstala. Modernizace pravidel, včetně elektronizace zakázek a zjednodušení

požadavků v rámci zadávacího řízení, by měla vést ke snížení administrativní zátěže, k posílení přeshraničního zadávání a tím k novým příležitostem pro podnikatele (zejména malé a střední).

Odmítnutí protekcionismu v systému veřejných zakázek

Vláda kriticky hodnotí návrh **nařízení o přístupu subjektů ze třetích zemí k veřejným zakázkám v EU** z 21. března 2012. Široce vykládaná podmínka reciprocity (zvl. dle čl. 6 návrhu) má potenciál fakticky uzavřít evropský trh subjektům ze třetích zemí a vést k omezení volné soutěže a trhu. V konečném důsledku tak návrh může přinést vysoké náklady pro veřejné rozpočty, a je tedy v rozporu nejen s myšlenkou volného obchodu, ale i s cíli fiskální odpovědnosti a uměřenosti. Vláda ČR proto usiluje o výraznou změnu tohoto návrhu a odstranění jeho protekcionistických prvků.

Elektronická fakturace

Modernizace veřejné správy vedoucí k účinnějšímu vynakládání veřejných financí byla stanovena jako jeden z hlavních cílů v rámci každoroční analýzy růstu prováděné Komisí. Mezi prostředky, jimiž může být uvedeného cíle dosaženo, patří digitalizace veřejné správy, snížení administrativní zátěže a zvýšení transparentnosti. Všechny tyto výhody může přinést komplexní elektronické zadávání veřejných zakázek.

Komise proto předložila 26. června 2013 **návrh směrnice o elektronické fakturaci při zadávání veřejných zakázek**, spolu se sdělením, ve kterém představila svoji vizi úplné digitalizace procesu zadávání veřejných zakázek, tzv. „uceleného elektronického zadávání veřejných zakázek“. Záměr Komise zavést elektronickou fakturaci do roku 2016 podpořil také Evropský parlament a Evropská rada.

Směrnice navrhuje vytvoření evropské normy, která by zajistila interoperabilitu mezi jednotlivými národními systémy elektronické fakturace a ČR hodlá její přijetí podpořit. Na základě směrnice by členské státy byly povinny zajistit, aby zadavatelé zakázek neodmítali elektronickou fakturu odpovídající (budoucí)

evropské normě. Do přípravy mandatorní elektronické fakturace v ČR bude zapojeno Národní fórum ČR pro elektronickou fakturaci spolu se zástupci relevantních resortů. Úkolem této mezirezortní skupiny je vytvořit vhodné podmínky pro zavedení elektronické fakturace a implementaci nové legislativy. Z průběhu projednávání se jeví, že lhůta pro transpozici by mohla být prodloužena až přibližně k roku 2018.

II. 5. 4. Odstraňování administrativní a regulatorní zátěže

Smart regulation

Vláda ČR je toho názoru, že dobře navržená a implementovaná regulace přispívá k dosažení politických cílů EU s minimálními náklady. Posílení konkurenceschopnosti EU vyžaduje pokračující úsilí ve snižování zbytečné regulatorní zátěže jak pro podnikatelský sektor a občany, tak pro vlády.

Vláda proto dlouhodobě usiluje o snižování zátěže pro podniky z existujících předpisů EU a o prevenci vzniku neopodstatněné nové regulační zátěže vyplývající z nových předpisů. Je však nutno mít na paměti, že administrativní zátěž představuje pouze dílčí aspekt celkové regulatorní zátěže.

Vláda podporuje plánované kroky včetně ohlášených závazků Komise na předkládání konkrétních návrhů na redukci zátěže z existujících předpisů po roce 2012.

Vláda dále usiluje o to, aby byl proces přípravy hodnocení dopadů na úrovni Komise otevřenější a včasnější, a to již ve fázi konzultací členských států. Je třeba, aby v Komisi byla zajištěna stejně vysoká úroveň kvality zpracování hodnocení dopadů. V případě zásadních legislativních návrhů s významnými finančními dopady na ekonomiku či veřejné rozpočty sdílí vláda názor, že by Komise měla v co největší míře využívat data a analýzy předpokládaných dopadů nově zvažovaných opatření na ekonomiky členských států vypracované jejich vládami, respektive konzultovanými subjekty. Výsledky hodnocení dopadů by Komise měla zpracovat do příslušné dopadové studie a její závěry adekvátně promítnout do přípravy obsahu

věcného návrhu. V tomto ohledu bude vláda předkládat vlastní analýzy, ať již v rámci veřejných konzultací, nebo proaktivně v dalších fázích přípravy návrhu ze strany Komise a v legislativním procesu na úrovni Rady.

Je třeba podpořit snahy o **provádění hodnocení dopadů** na úrovni Rady, kde se vláda ČR snaží spolu s dalšími členskými státy aktivně zapojit a podpořit mechanismy pro standardní způsob projednávání hodnocení dopadů legislativních návrhů Komise v pracovních orgánech. Na podzim 2013 se proto aktivně zapojila do dvou pilotních projektů na strukturovaný přezkum hodnocení dopadů Komise (jednalo se o návrhy souborné cestovní služby²² a přístavní služby²³) na základě testování tzv. kontrolního seznamu k hodnocení dopadů (*IA checklist*), který byl přílohou zvláštní zprávy skupiny Mertens o praxi provádění hodnocení dopadů v Radě z dubna 2013, kterou přijal Coreper. Cílem ČR je, aby se po jejím pilotním testování, které má být ukončeno na jaře 2014, stalo - oproti současné praxi - projednávání a odsouhlasení závěrů hodnocení dopadů zpracovaných Komisí i za využití tohoto kontrolního listu běžnou součástí projednávání návrhů v pracovních orgánech Rady.

Pozornost je třeba rovněž věnovat legislativním dopadům projednávaných návrhů právních předpisů EU, a to i z hlediska jejich následného účelného a účinného provádění do vnitrostátního práva. Pro účinné a účelné provádění je přitom klíčová kvalita právních předpisů EU. V průběhu legislativního procesu je proto třeba se zaměřit nejen na jejich obsah, ale i použitou legislativní techniku, reálnost provedení do vnitrostátního práva, jakož i dopad rozsahu zmocnění k přijímání aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů na následnou implementaci. Je současně důležité, aby transpoziční lhůty respektovaly specifika legislativního procesu v jednotlivých členských státech a umožňovaly účinné provedení.

²² COM(2013) 512.

²³ COM(2013) 296.

Zvýšenou pozornost je třeba věnovat též finalizaci právních předpisů, a to jak z hlediska legislativně-technického, tak i z hlediska kvality překladu a souladu jednotlivých jazykových verzí.

V tomto ohledu je vhodné zohlednit i **doporučení ze zprávy tzv. Stoiberovy komise** k odstraňování administrativní zátěže, která uvádí seznam konkrétních příkladů pro osvědčené postupy při vnitrostátním provádění unijní legislativy, které mají co nejmenší dopad na zvyšování administrativní zátěže.

Při formulování pozice ČR k další podobě inteligentní regulace přihlíží vláda mj. k dokumentu nezávislých institucí k posuzování kvality hodnocení dopadů (tzv. *watchdogů*) – ČR, Německa, Nizozemí, Švédska a Velké Británie z listopadu 2011 a k pozičním dokumentům BusinessEurope a Evropské asociace obchodních a průmyslových komor EUROCHAMBRES k inteligentní regulaci, které obsahují obdobné stanovisko.

Snížení zátěže pro malé a střední podniky

V návaznosti na publikaci sdělení „10 nejvíce zatěžujících právních aktů – odpověď na potřeby malých a středních podniků“ ze 7. března 2013 vydala Komise dne 18. června sdělení „**Opatření Komise v návaznosti na konzultaci „TOP 10“ s malými a středními podniky o předpisech EU**“²⁴. V něm přináší krátkou popisnou informaci ke každému z celkem 14 právních předpisů EU, které zahrnula do první vlny realizovaných kroků v iniciativě na snížení zátěže pro MSP. Ta je součástí uceleného programu Komise zvaného REFIT na přezkum účelnosti stávajících právních předpisů. Mimo nařízení REACH, kde navržené úpravy spadají do vlastní kompetence Komise, se jedná o popis šesti návrhů, které Komise již předložila do legislativního procesu a zbylých sedm, které jsou v současné době plánovány či

²⁴ COM (2013) 446.

jsou předmětem hlubšího přezkumu ze strany Komise.

V závěrech červnové Evropské rady 2013 bylo konstatováno, že Evropská rada očekává předložení kompletního přehledu návrhů vzešlých z programu REFIT, na jehož základě Komise dne 2. října 2013 publikovala souhrnné sdělení o výsledcích probíhajícího přezkumu (kterým se věnovala i Evropská rada ve dnech 24. a 25. října 2013). Návrhy, které Komise zařadila či v budoucnu zařadí do programu REFIT budou nově publikovány ve zvláštní příloze ročního pracovního programu Komise, tudíž první návrhy zveřejní Komise již nyní v průběhu měsíce října 2013 a stanou se součástí pracovního programu Komise na rok 2014.

ČR podporuje především návrhy na revizi stávajících předpisů pro kategorii MSP a jejich prioritizaci v těch případech, pokud byly opakovaně označeny i v rámci veřejné konzultace Komise na podzim 2012, do které se ČR rovněž aktivně zapojila. ČR ve své odpovědi na veřejnou konzultaci kromě nařízení REACH č. 1907/2006 upozornila např. na směrnici č. 98/2008 o odpadech, především co se týče snížení administrativní zátěže v případě požadavků na registraci subjektů zajišťujících přepravu odpadů; dále směrnici č. 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby; a nařízení Rady 3821/85 o záznamovém zařízení v silniční dopravě. V ostatních případech ČR vítá přípravu dalších opatření, a pokud dojde k jejich zahrnutí do pracovního programu Komise na rok 2014, očekává také podrobnější rozpracovanou informaci o způsobu navrhovaného řešení a odhadu dopadů v doprovodných zdůvodněných včetně harmonogramu dalších prací (*roadmaps*) k příslušným návrhům.

II. 5. 5. Horizontální nástroje vnitřního trhu

Na úrovni Komise by měla existovat zastřešující koncepce pro dílčí nástroje (např. informační webové portály pro veřejnost), které slouží k naplňování svobod jednotného trhu - viz např.

Akční plán týkající se integrovaného přístupu k poskytování asistenčních služeb v oblasti jednotného trhu občanům a firmám z roku 2008²⁵, který o větší integraci služeb usiluje. Je zapotřebí, aby Komise komplexně vyhodnotila dosavadní úspěchy a neúspěchy s horizontálním přístupem a s integrací služeb a co nejvíce sloučila nástroje usnadňující fungování vnitřního trhu (otázka spolupráce DG MARKT a DG ENTR). Bylo by například vhodné lépe propojit portál YourEurope (část podnikatelé) s portálem EUGO (tedy Jednotná kontaktní místa zřízená na základě směrnice o službách).

II. 5. 6. Průmyslová politika

ČR pozitivně hodnotí ambici Komise obsaženou ve sdělení „**Silnější evropský průmysl pro růst a hospodářskou obnovu - Aktualizace sdělení o průmyslové politice**“²⁶ z 10. října 2012, aby průmysl EU do roku 2020 generoval 20 % evropského HDP. ČR cíl zvýšení podílu průmyslu v evropské ekonomice pokládá za významný signál pro podnikatele i investory.

ČR patří k průmyslově nejrozvinutějším zemím EU. V ČR podíl zpracovatelského průmyslu na HDP přesahuje 25 % (u celého průmyslu je to přes 31 % a včetně stavebnictví 38 %) a ČR má zájem tento podíl udržet i nadále. ČR podporuje obnovenou pozornost Komise věnovanou konkurenceschopnosti evropského průmyslu a problémům, s nimiž se potýká v důsledku hospodářské krize. Současný podíl zpracovatelského průmyslu na HDP EU je cca 15,1 %. Se stanovením konkrétního procentního cíle měly některé členské státy (např. Velká Británie a Německo) problém. Proto by závěry Evropské rady v únoru 2014 měly alespoň potvrdit důležitost silné průmyslové základny pro EU a úsilí zbrzdit trend snižování podílu průmyslu v evropské ekonomice.

Vláda ČR bere na vědomí Zprávu o konkurenceschopnosti Evropy 2013 a Zprávu o průmyslové výkonnosti členských států a o implementaci průmyslové politiky EU, kterou

²⁵ SEC(2008) 1882.

²⁶ COM(2012) 582.

Komise předložila v září 2013 a kterou by se mj. měla zabývat Evropská rada v únoru 2014. Vláda ČR věří, že nastíněná opatření se díky soustředěnému úsilí členských států a Komise přetaví ve hmatatelné výsledky, jež přinesou hospodářský růst, posílení konkurenceschopnosti a tvorbu nových pracovních míst. Jedním ze vstupů pro jednání Evropské rady budou Závěry k průmyslové politice Rady pro konkurenceschopnost, které by měly být přijaty v prosinci 2013.

Vláda ČR diskuzi na vysoké úrovni na toto téma velmi vítá a podporuje. Na evropské úrovni konzistentně zdůrazňuje, že na průmyslovou konkurenceschopnost EU je třeba nazírat rovněž v kontextu klimaticko-energetické politiky, jejíž cíle a nástroje musí působit efektivně a synergicky.

V souvislosti s průmyslovou politikou vláda pozorně sledovala i přípravu a následné vydání **pokynů pro poskytování regionální státní podpory**. Přes nesouhlas mnoha členských států včetně ČR pokyny předpokládají přísnější přístup k podpoře investic ze strany velkých podniků ve vyspělejších podporovaných oblastech. Podpora velkým podnikům bude v těchto oblastech povolena pouze pro investice, které přinášejí nové hospodářské činnosti, pro prvotní investice na diverzifikaci stávajících závodů na nové produkty nebo nové procesní inovace. V nejhudších regionech (regiony s nižším než 75 % průměru HDP EU) pokyny nadále umožňují podporu pro další typy investic velkých podniků.

Vzhledem k silnému ocelářskému průmyslu v ČR vláda přivítala sdělení Komise „**Akční plán pro konkurenceschopné a udržitelné ocelářství v Evropě**“²⁷, které obsahuje seznam opatření, jež Komise provede v oblasti podpory ocelářského průmyslu. Jedná se mj. o zavedení vhodného regulačního rámce, zlepšování dovedností a pomoc při restrukturalizaci, podporu poptávky po oceli, zlepšení přístupu na zahraniční trhy a zajištění rovných podmínek, zajištění dostupných cen energie,

politiku v oblasti ochrany klimatu a podporu inovací. Komise vytvořila formální skupinu na vysoké úrovni, jež bude na plnění akčního plánu dohlížet. ČR je členem této skupiny. Dosažený pokrok vyhodnotí Komise za rok. ČR považuje akční plán za dobrý startovací bod, který přináší mimo jiné vyčerpávající pohled na energetickou efektivnost odvětví (stěžejní problém ocelářství v Evropě). Zájmem ČR je, aby Komise v souladu s akčním plánem zajistila zpřístupnění možnosti čerpání fondů pro regionální rozvoj, resp. evropských strukturálních a investičních fondů i pro ocelářský průmysl tím, že bude zrušeno omezení pro ocelářský průmysl.

Další konkrétní příklad uplatnění nové vize průmyslové politiky Komise v rámci sektorových priorit představuje dokument „**CARS 2020: Akční plán pro udržitelný a konkurenceschopný automobilový průmysl v Evropě**“²⁸. Představuje strategický materiál, v němž se zdůrazňuje odhodlání Komise podporovat konkurenceschopnost a udržitelnost tohoto odvětví. Akční plán obsahuje konkrétní návrhy iniciativ s cílem podporovat investice do vyspělých technologií a inovací v oblasti čistých vozidel, zlepšit fungování tržního prostředí na vnitřním trhu, usnadňovat podnikatelům přístup na globální trhy a podporovat investice do vzdělání.

Od února 2013 se konají jednání pracovních skupin a šerpů, která vyústí v zasedání High Level Group. Rovněž se předpokládá předložení zprávy Radě pro konkurenceschopnost.

Pro ČR je problematika podpory automobilového průmyslu vysoce důležitá a s ohledem na současnou situaci velmi aktuální. Proto vítá a podporuje Akční plán pro konkurenceschopný a udržitelný automobilový průmysl, kde v rámci automobilového průmyslu je kladen důraz na investice do klasických spalovacích motorů a alternativních pohonů s tím, že žádná z technologií nebude zvýhodňována. Pro ČR jsou rovněž klíčové investice do odborného vzdělávání a zlepšení přístupu evropského

²⁷ COM(2013) 407.

²⁸ COM (2012) 636.

automobilového průmyslu na globální trhy včetně odbourávání tarifních a netarifních bariér a harmonizace související legislativy. Z pohledu ČR mezi nejdůležitější oblasti patří podpora vzdělávání, financování výzkumu a vývoje a problematika vnitřního trhu a zahraničního obchodu.

II. 5. 7. Státní podpora

Komise zahájila v roce 2012 komplexní modernizaci předpisů upravujících poskytování státní podpory v EU, která zahrnuje revizi všech stěžejních předpisů v této oblasti (procedurální nařízení, obecné nařízení o blokových výjimkách, nařízení o podpoře de minimis, pokyny pro regionální podporu, pokyny pro podporu energetiky a na ochranu životního prostředí, rámec pro podporu výzkumu, vývoje a inovací a další). ČR iniciativu Komise vítá a podporuje, a to zejména vzhledem k některým dosavadním dílčím nejasnostem a aplikačním obtížím v příslušných předpisech, procesním průtahům, jakož i vzhledem k nutnosti pravidla modernizovat, racionalizovat a přizpůsobit hospodářskému vývoji, ve kterém představuje státní podpora zásadní nástroj pro překonání hospodářské krize a nastartování růstu. Většina revidovaných předpisů by měla být přijata v závěru roku 2013 či počátkem roku 2014.

Pokyny k regionální státní podpoře na období 2014-2020

Na konci června 2013 byly Komisí přijaty nové **Pokyny k regionální podpoře na období 2014 – 2020**, jež vstoupí v platnost na počátku července 2014.

Vydání pokynů předcházely veřejné konzultace, během kterých ČR vznášela své připomínky k řadě návrhů avizujících tendenci Komise ke zpřísnění podmínek pro poskytování regionální podpory. Tyto připomínky byly Komisí částečně reflektovány a ve finální verzi Pokynů tak zůstal zachován dosavadní přístup pro posuzování přítomnosti motivačního účinku regionální podpory, či možnost poskytnout regionální podporu velkým podnikům v regionech způsobilých dle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy o fungování EU, i když v omezené míře. I přes vyjádřený nesouhlas ČR a dalších

členských států s navrhovaným snížením výše intenzity podpory v jednotlivých regionech nové Pokyny umožní poskytovat regionální podporu v nižší míře, než tomu bylo dosud. Pro všechny regiony ČR, s výjimkou regionu NUTS II Praha, který je nezpůsobilý pro regionální podporu, bude míra regionální podpory, pro velké podniky činit 25 % způsobilých nákladů. Malé a střední podniky budou moci i nadále obdržet příplatky ve výši 10 - 20 %, v závislosti na velikosti podniku. Nové Pokyny však bohužel obsahují celou řadu administrativních překážek pro potenciální příjemce veřejné podpory (zejména velké investory).

Aby bylo možno poskytovat regionální podporu podle nových Pokynů, bude muset ČR notifikovat mapu regionální podpory na období 2014-2020. Současně byla Komise 24. září požádána o prodloužení platnosti současné mapy regionální podpory (nové Pokyny totiž prodloužily platnost těch stávajících o šest měsíců, tedy do 30. června 2014).

Obecné nařízení o blokových výjimkách

Na jaře 2014 je očekáváno zveřejnění (opět ze strany Komise) konečného znění **nového obecného nařízení o blokových výjimkách** (GBER), jež představuje základní nástroj pro poskytování podpory bez nutnosti její notifikace Komisi a je klíčové i pro hladké čerpání prostředků z evropských investičních a strukturálních fondů. Procesně se ČR zapojuje do přípravy nového znění GBER ve fázi veřejných konzultací, které předcházejí i následují vydání návrhu GBER Komisí. Nová pravidla začnou stejně jako v předchozím případě platit v polovině roku 2014.

Přezkum obecného nařízení o blokových výjimkách by měl přispět k zjednodušení právní úpravy. S cíli reformy GBER tak, jak jsou ze strany Komise proklamovány v memorandu, se ČR ztotožňuje. Zejména podporuje snahu o zpřesnění a zjednodušení pravidel a zajištění jejich důslednějšího dodržování. Stejně tak je ČR ztotožněna s obecnými cíli modernizace státní podpory v podobě podpory udržitelného a inteligentního růstu, koncentrace na případy s největším dopadem na vnitřní trh, racionalizace pravidel a pružnějšího rozhodování, k nimž má revize GBER zásadním

způsobem přispět. Konkrétně tak ČR podporuje rozšíření GBER o nové kategorie (např. sport a kulturu) a vyjasnění, resp. zrušení některých problematických institutů, souvisejících např. s administrativně obtížným prokazováním motivačního účinku podpory velkým podnikům.

ČR ve vztahu ke v květnu publikovanému prvnímu návrhu GBER usuzuje, že návrh obsahuje řadu ustanovení, která zůstávají formulována stejně nejednoznačně jako předchozí úprava, tudíž k naplnění stanovených cílů nepřispějí či mohou v praxi dokonce směřovat proti nim. Mnohé požadavky dle názoru ČR nedosáhnou kýžených efektů v podobě racionalizace pravidel a pružnějšího řízení, ale naopak způsobí nepřiměřenou byrokratickou zátěž poskytovatelům i žadatelům. U řady zásadních ustanovení návrhu chybí specifikace metodického postupu pro korektní uplatňování, jehož absence může vést k rozličné interpretaci a k nejednotné aplikaci napříč členskými státy. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že GBER mají na rozdíl od „měkkých“ předpisů upravujících poskytování veřejné podpory (jakými jsou Pokyny a Sdělení) formu nařízení, jsou tedy přímo aplikovatelným a závazným předpisem, který by měl dle názoru ČR představovat soubor zcela jednoznačných regulativů.

Pokud jde o konkrétní ofenzivní zájmy, ČR v první řadě nesouhlasí s aplikací stropu 100 milionů eur / 0,01 % HDP v předešlém roce pro individuální notifikaci programu podpory, která povede k dlouhému posuzování ze strany Komise, protože považuje toto omezení za nepřiměřeně restriktivní, diskriminační a administrativně obtížně kontrolovatelné. Proti tomuto ustanovení vystoupila ČR též na Radě pro konkurenceschopnost v září 2013, kde se k její pozici přidalo dalších sedm členských států.

Dále ČR požaduje zjednodušení pravidel pro naplnění kritéria motivačního účinku podpory velkým podnikům a zrušení povinnosti administrovat veškeré podpory poskytované dle GBER na jedné webové stránce. ČR s Komisí nesouhlasí rovněž v otázce vyloučení sektoru energetiky z působnosti kategorie regionální podpory, žádá lepší objasnění definic v kategorii podpory výzkumu a vývoje a výrazné navýšení maximálních měr podpory pro opatření

energetických úspor. ČR dlouhodobě prosazuje nutnost harmonizace pravidel státní podpory s předpisy regulujícími další politiky EU, jež poskytování státní podpory využívají, zejm. kohezní, zemědělskou a environmentální.

Státní podpora pro energetiku a životní prostředí

V oblasti **revize pravidel státní podpory poskytované v odvětví energetiky a na ochranu životního prostředí** ČR podporuje zejména záměr rozšířit rozsah působnosti dotyčných pokynů Komise o potřebná opatření k zajištění přiměřenosti výrobních kapacit, a dále mimo jiné zjednodušit a metodicky vyjasnit předepsaný způsob kalkulace způsobitelných nákladů. ČR shodně s Komisí vnímá, že revidované pokyny musí reflektovat současný problematický stav energetického trhu a potřebu zajištění všech tří pilířů energetické politiky EU. Podpora by tak měla být umožněna zejm. pro opatření systémové stability energetických sítí, zajištění spolehlivosti dodávek elektřiny a dostatečné výrobní kapacity. Na základě těchto požadavků ČR podporuje rozšíření působnosti pokynů o kategorii podpory bezemisních zdrojů, vč. jaderných, při respektování potřebnosti minimalizace narušení tržního prostředí. Na zasedání kolegia dne 8. října 2013 Komise rozhodla nezahrnout do návrhu revidovaných pokynů pro veřejnou konzultaci specifická pravidla pro podporu jaderných zdrojů. Komise hodlá případnou státní podporu pro jaderné zdroje nadále posuzovat přímo na základě článků Smlouvy o fungování Evropské unie a souvisejících principů pro slučitelnost státní podpory s vnitřním trhem EU. Návrh znění nových pokynů by měl být znám v listopadu 2013, jeho konečná podoba pak pravděpodobně v polovině roku 2014. ČR se ve světle svých stanovisek bude dále aktivně účastnit veřejných konzultací.

II. 5. 8. Obchodní politika EU podporující princip volného obchodu

S ohledem na proexportní charakter české ekonomiky je vitálním zájmem vlády podporovat zlepšování přístupu na trhy zboží a služeb třetích zemí. I přes veškerou snahu EU

se zatím nepodařilo dosáhnout úspěchu v rámci jednání o Rozvojové agendě WTO z Dohá. Za důvod této neúspěšnosti nelze pokládat malou iniciativu EU (ta předložila nejvíce kompromisních návrhů a projevila největší vůli po dosažení dohody), jako spíše nové rozložení sil největších hráčů (výrazně narůstající vliv „*emerging economies*“ a prosazování jejich zájmů) a dopady finanční a ekonomické krize včetně narůstajících tendencí k protekcionismu. Pozice EU při jednání však byla oslabována i rozdílnými názory členských států na jednotlivé dílčí problematiky. Vláda ČR bude v rámci příslušných fór (zvl. ve Výboru pro obchodní politiku) prosazovat, aby Komise v mnohostranných vyjednáváních na základě jednotného přístupu EU kladla větší důraz na taktickou spolupráci s dalšími klíčovými hráči a současně neustupovala ze svých negociačních priorit.²⁹ Zároveň podporuje, aby byly do činnosti WTO zařazeny nové aktuální agendy, odrážející vývoj světového obchodu v 21. století.

S ohledem na omezenou míru úspěšnosti v multilaterálních jednáních je pochopitelná tendence soustředit se na sjednávání obchodních dohod na bilaterální bázi EU a třetích zemí. Vláda ČR uzavírání těchto dohod principiálně podporuje, s cílem zajistit preferenční přístup českých firem na trhy třetích zemí. Sjednané dohody musí být ve svém rozsahu ambiciózní a zajistit nejen odstranění celních sazeb, ale i odbourávání netarifních překážek obchodu, ochranu práv k duševnímu vlastnictví a snadnější přístup na trh služeb a veřejných zakázek. Česká ekonomika se silným podílem průmyslu musí mít samozřejmě zájem na podpoře vlastní průmyslové výroby. Ovšem s ohledem na orientaci na export a podporu jeho diverzifikace musí být tento cíl uskutečňován v rámci politiky principiálně otevřené volnému obchodu. Tento cíl, včetně vstupu zahraničních

²⁹ Viz kriticky k tendencím k podobným ústupkům ve srovnání s ostatními aktéry rozvojové agendy z Dohá Stephen Woolcock, European Union Economic Diplomacy. The Role of the EU in External Economic Relations, London 2012, s. 83.

produktů - splňujících nutné standardy jednotného trhu - v konečném důsledku povede k tlaku na posilování skutečné konkurenceschopnosti evropské produkce.

S ohledem na výše uvedené imperativy i na svůj principiální postoj k prioritě jednotného trhu bez vnitřních bariér musí vláda ČR podporovat otevírání evropského trhu vůči ostatním světovým ekonomikám a přistupovat obezřetně k protekcionistické interpretaci principu reciprocity.

S ohledem na stávající situaci v rámci mnohostranné liberalizace se aktuálně zvýšil význam bilaterálních obchodních jednání. EU se v tuto chvíli prioritně soustředí na proces sjednávání komplexních obchodních a investičních dohod se strategickými i dalšími významnými obchodními partnery.

Za nejvýznamnější událost v tomto kontextu lze označit zahájení jednání o komplexní obchodní a investiční dohodě (tzv. Transatlantické obchodní a investiční partnerství - TTIP) mezi EU a USA 17. června 2013. Případným uzavřením TTIP by vznikla největší zóna volného obchodu na světě, lze předpokládat i její – pokud jde o dohody o volném obchodu – bezprecedentní vliv na vnitřní trh EU. V první polovině roku 2013 bylo kromě TTIP zahájeno sjednávání ještě dalších tří dohod o volném obchodu, včetně mimořádně hospodářsky významné dohody s Japonskem 25. března 2013. Ve finální fázi jsou mj. jednání o Komplexní hospodářské a obchodní dohodě mezi EU a Kanadou (CETA). Za důležité vláda ČR považuje i schválení mandátu, který zmocňuje Komisi k zahájení jednání o Dohodě o ochraně investic s Čínou.

II. 5. 9. Propagace vnitřního trhu a plnění legislativy

Od 23. září do 23. října 2013 proběhl v EU tzv. Měsíc vnitřního trhu (Single Market Month) s mottem „One month of online debates“. Jednalo se o formu online dialogu, a to nejen za zapojení občanů a podniků, ale i institucí, organizací, a dalších aktérů s tím, že debaty budou tematické a budou probíhat skrze web www.yourideasforeurope.eu. Pro první týden Měsíce vnitřního trhu bylo zvoleno téma

„Zaměstnání: práce a podnikání v Evropě“, následované tématy „Vaše práva na sociální ochranu na jednotném trhu“, „Evropa, banka a my“, a konečně ve čtvrtém týdnu tématem: „Nákup, prodej a komunikace online“. Možnost vstoupit do diskuze měl každý občan EU, který má přístup k internetu. ČR tuto iniciativu Komise podpořila stejně jako zapojení co nejvyššího počtu všech zainteresovaných aktérů a skupin.

Na konci února 2013 vydala Komise jubilejní hodnotící zprávu o stavu implementace práva EU v oblasti vnitřního trhu. Vezmeme-li v úvahu všechny ukazatele prosazování práva v oblasti vnitřního trhu, ČR se umístila mezi pěti nejlepšími státy. Vláda ČR se bude snažit o dosažení podobného výsledku i v nadcházejícím hodnocení.

Počátkem července 2013 byl Komisí spuštěn veřejný online nástroj pro sledování fungování vnitřního trhu EU, tzv. **Internal Market Scoreboard**. Ten na svém webu přináší hodnotící tabulky a ucelená data týkající se fungování třinácti správních instrumentů vnitřního trhu v jednotlivých členských státech. Účelem Internal Market Scoreboard je přinést jednoduchý a přehledný nástroj, který popisuje současný stav daných instrumentů. Zároveň se jedná o nástroj identifikující příklady nejčastějších problémů, se kterými se občané a podniky na vnitřním trhu potýkají, a upozorňuje na místa, kde pro daný členský stát nadále zůstává prostor pro inovace a zlepšení. Mezi oblastmi, které Internal Market Scoreboard sleduje, patří například transpozice směrnic, řízení pro neplnění povinností nebo služby typu SOLVIT, YourEurope nebo JKM a IMI. ČR nový web podporuje, neboť se domnívá, že se jedná o přehledný a užitečný nástroj pro rozvoj vnitřního trhu.

III. Utváření koalic států pro prosazování priorit vlády ČR v agendě jednotného trhu

III. 1. Like-minded skupina k vnitřnímu trhu

ČR se dlouhodobě angažuje v již zmiňované tzv. kodaňské skupině členských států k vnitřnímu trhu. Její jádro, které pojí několikaletá hlubší spolupráce, tvoří kromě ČR rovněž Dánsko, Irsko, Nizozemsko, Švédsko, Finsko, Velká Británie a nově také Litva.

V roce 2012 došlo přechodně k přerodu této skupiny do širšího uskupení, které je označováno jako skupina tzv. like-minded členských států k vnitřnímu trhu (LMG). Tyto obdobně smýšlející státy, mezi které jistou dobu patřilo až 16 zemí (ČR, Dánsko, Estonsko, Finsko, Německo, Irsko, Litva, Lotyšsko, Malta, Nizozemí, Polsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Velká Británie a Švédsko) mají za cíl společně diskutovat o prioritních tématech v rámci agend vnitřního trhu. Rozšíření formátu spolupracujících zemí mělo za následek zmenšení frekvence jednání těchto států, což se projevilo i ve výstupech z jednání. Zatímco v dřívějších letech probíhala dvě jednání ročně, při alternaci hostujících zemí, a po jednání zpravidla následovala publikace společných dopisů na předem projednaná témata, které byly následně zasílány jako společná pozice členům Komise či publikovány v tisku, v roce 2013 doposud k žádnému takovému jednání nedošlo. Zatím poslední setkání užšího kruhu like-minded se tak uskutečnilo v říjnu 2012 v Nizozemí, kde bylo diskutováno posílení role Rady pro konkurenceschopnost a peer review v rámci směrnice o službách.

Počátkem roku 2013 vznikla na pracovní úrovni iniciativa Frontrunners, do níž se aktivně na popud Švédska a Nizozemí zapojily kromě ČR také Dánsko, Litva a Velká Británie. Cílem iniciativy je sdílení dobré praxe ve vybraných oblastech vnitřního trhu a možná publikace (formou společného článku či nonpaperu) zásadních závěrů vyllynuvších z výměny nejlepší praxe. Jako oblasti pro sdílení dobré praxe byly po konzultaci dotčených států vybrány: centrum jednotného trhu (integrace nástrojů sloužících jak občanům, tak podnikatelům), zlepšení fungování Jednotných kontaktních míst, domény prvního řádu (top-level-domain) a profesní kvalifikace. ČR do spolupráce přispěla dobrou praxí, pokud jde o integraci nástrojů na vnitřním trhu, podporou myšlenky rozvinutí tzv. transparenčního

mechanismu a nutnosti klást důraz na správnou a včasnou transpozici směrnic vnitřního trhu v členských státech.

Poslední jednání LMG v širokém formátu včetně Polska, Slovenska, Malty a Rumunska se uskutečnilo 15. října 2013 v Londýně. Ve zmíněné iniciativě Frontrunners došlo k rozšíření jednotlivých projektů, což více vyhovuje prioritám ČR. V otázce digitálního vnitřního trhu se LMG shodla na potřebě prioritizace opatření, která mají být schválena do konce funkčního období Evropského parlamentu a Komise. Ve vztahu Rady pro konkurenceschopnost a Evropského semestru se LMG dohodla na společném úsilí k hledání konkrétních oblastí v rámci Evropského semestru, např. z oblasti mikroekonomie nebo specifických doporučení Rady, ve kterých má Rada pro konkurenceschopnost přidanou hodnotu. Další setkání LMG by mělo proběhnout již v souvislosti s jednáním Skupiny na vysoké úrovni pro konkurenceschopnost a růst dne 6. listopadu 2013.

V souvislosti s konáním Rady pro konkurenceschopnost ČR bude vláda ČR podporovat pravidelná setkávání skupiny like-minded před zasedáním Rady pro konkurenceschopnost. V současné době se pravidelně setkává před touto Radou skupina zástupců stálých představitelů při EU ČR, Dánska, Finska, Švédska, Velké Británie, Nizozemí a Irska.

Kromě skupiny spřízněných států pro oblast vnitřního trhu nalézá ČR obdobně smýšlející spojence rovněž ve skupině států k obchodní politice. Do této koalice patří vedle ČR rovněž Rakousko, Německo, Dánsko, Estonsko, Finsko, Irsko, Lotyšsko, Malta, Nizozemí, Slovinsko, Švédsko a Velká Británie.

III. 2. Koordinace postojů k jednotnému trhu v rámci Visegrádské skupiny

Vláda ČR k prosazování postojů v agendě jednotného trhu ve zvýšené míře využívá visegrádskou spolupráci. K tomuto cíli slouží **pravidelná setkávání předsedů vlád Visegrádské skupiny (V4)** před Evropskými radami, ale i další formáty schůzek resortních

ministrů či státních tajemníků. Během roku 2013 proběhla společná koordinace států V4, i pokud se jedná o formulaci společných připomínek k závěrům Evropské rady, například v oblasti energetického vnitřního trhu. Vláda ČR bude pokračovat v úzké koordinaci postojů k evropským agendám v oblastech společného zájmu se zeměmi V4.

IV. Shrnutí

Tento dokument si klade za cíl formulovat cíle vlády ČR v oblasti vnitřního trhu EU a shrnout priority v jeho jednotlivých oblastech.

Jednotný vnitřní trh EU není ani 20 let po svém vytvoření zdaleka dokončen, přesto je snaha o jeho dokončení často odsouvána do pozadí jinými iniciativami reagujícími na slabý růst v EU a ekonomickou a finanční krizi eurozóny. Je to přitom právě vnitřní trh, který ČR, přes všechny jeho nedostatky, považuje za účinný nástroj podpory ekonomického růstu a zvyšování zaměstnanosti a konkurenceschopnosti Unie.

Jednotný trh dlouhodobě tvoří jádro evropského integračního procesu. Vláda ČR proto konsistentně považuje rozvoj vnitřního trhu za svoji evropskou prioritu, usiluje o jeho dokončení v klíčových oblastech a odstranění všech překážek bránících jeho řádnému fungování. Protože roky 2013 a 2014 jsou na evropské úrovni ve znamení projednávání především návrhů Komise navazujících na Akty o jednotném trhu (SMA I a SMA II), které ČR podporuje, předložený materiál se věnuje především jim.

Pokud jde o jednotlivé svobody vnitřního trhu, v oblasti **volného pohybu osob** prosazuje vláda ČR zejména výraznější snižování počtu regulovaných profesí (a to i na národní úrovni) a významné zjednodušení uznávání odborných kvalifikací včetně jeho přizpůsobení současným potřebám.

Další stěžejní bod tvoří agenda vysílání pracovníků do jiných členských států v rámci poskytování služeb. Při souvisejících legislativních novelizacích je třeba dbát na vyvážení zájmů na zlepšení informovanosti, administrativní spolupráce a sociální ochrany pracovníků, při plném respektu k potřebě zajistit volný pohyb služeb. Vláda ČR proto přistupuje obezřetně k další regulaci, která by znamenala zvýšení administrativní zátěže. Prosazuje vyvážený a pragmatický přístup k otázce úpravy sociálních a kolektivních práv či alternativního řešení přeshraničních kolektivních pracovněprávních sporů. Při veškerých jednáních pak má ČR na zřeteli

především eliminaci negativních dopadů obzvláště na malé a střední podniky.

Jednotný trh se zbožím funguje z hlediska ČR relativně dobře, nicméně je nezbytné nadále usnadňovat vzájemnou výměnu informací, zejm. v souvislosti s neharmonizovanými výrobky.

V sektoru služeb představuje pro vládu ČR zásadní prioritu prosazení řádné implementace směrnice o službách ve všech členských státech, což by zásadně přispělo k liberalizaci tohoto odvětví, v němž působí většina malých a středních podniků. Dalším souvisejícím opatřením je např. zlepšení fungování Jednotných kontaktních míst a postupná další elektronizace směrem k Jednotným kontaktním místům druhé generace.

K vládním prioritám patří vybudování **digitálního vnitřního trhu** vykazujícího vysoký růstový potenciál. Silnou podporu vlády ČR má rovněž dokončení jednotného energetického trhu. Vláda ČR podporuje projednání obou těchto témat na Evropské radě. Jak u digitálního, tak **energetického vnitřního trhu** představuje základní předpoklad úspěšné realizace dostatečná datová, resp. přenosová infrastruktura. Vláda ČR je toho názoru, že výstavba komunikačních i energetických sítí má být primárně financována ze soukromých prostředků. Pouze u projektů, které nejsou pro soukromý sektor ekonomicky zajímavé, ale jsou společensky žádoucí či strategicky významné, lze zvážit vhodné využití veřejných zdrojů. Konečně třetím infrastrukturním předpokladem pro efektivní vnitřní trh je dostatečně **kvalitní a kapacitní dopravní síť**, jež je pro ČR coby transitní zemi stěžejní.

Co se týče **sféry kapitálových trhů a finančních služeb**, prosazuje vláda ČR při rozsáhlé unijní koordinaci pravidel jejich fungování respektování principu provázanosti kontrolních pravomocí s odpovědností za náklady na záchranu finančního sektoru na téže úrovni. Stejně tak hájí pravomoci národních orgánů dohledu v hostitelských zemích ve vztahu k dohledovým orgánům mateřských společností kapitálového trhu a pravomoci národních orgánů dohledu členských států

neparticipujících v jednotném mechanismu dohledu (SSM).

Z dalších iniciativ pro zlepšení fungování vnitřního trhu vláda ČR usiluje zejména o rychlou implementaci jednotného patentového systému, dokončení Evropského výzkumného prostoru a propagaci **vědy, výzkumu a inovací**, volné působení rizikového kapitálu v EU či zjednodušení a modernizaci právního rámce pro zadávání veřejných zakázek.

Ve **vnější dimenzi vnitřního trhu** zůstává klíčovou snahou vlády liberalizace světového obchodu (aktivním vyjednáváním na světových fórech či uzavíráním dohod o volném obchodu s významnými obchodními partnery) a zabránění návratu protekcionismu, mnohdy maskovaného nekonzistentně aplikovaným principem reciprocity.

Nad rámec sektorových priorit vláda ČR považuje za důležité soustředit se, vedle přijímání nové legislativy, také na **náležitou implementaci** - jak na národní, tak na unijní úrovni - a dodržování již existujících právních předpisů regulujících vnitřní trh.

K efektivnějšímu prosazování všech výše uvedených priorit v oblasti vnitřního trhu se vláda ČR účastní **koalic podobně smýšlejících členských států**, jejichž cílem je, aby dokončení jednotného trhu tvořilo skutečnou, nikoli jen deklaratorní prioritu EU. Zároveň vláda ČR usiluje o ještě intenzivnější a těsnější spolupráci v rámci skupiny like-minded států k vnitřnímu trhu či Visegrádské skupiny při koordinaci postojů a společné strategie před zasedáním příslušných formací Rady a Evropskou radou tak, aby mohla účinněji dosáhnout stanovených cílů. ČR má v úmyslu pořádat jedno z následujících zasedání LMG. Konkrétním datem a obsahem se bude zabývat po říjnové Evropské Radě, popř. podle vývoje jednání po prosincovém jednání Rady pro konkurenceschopnost.

Identifikované priority bude vláda ČR prosazovat na všech úrovních jednání v EU, od pracovních skupin, přes sektorová jednání Rady v čele s Radou pro konkurenceschopnost až po úroveň jednání předsedů vlády členských zemí EU v Evropské radě, která by měla poskytovat

strategická vodítka k dalšímu směřování jednotného trhu.

Na **Evropské radě v říjnu 2013** byla v kontextu vnitřního trhu pozornost zaměřena mj. na inovace, Digitální agendu a dokončení funkčního jednotného digitálního trhu. Tématem jednání byla také hospodářská a sociální politika a Hospodářská a měnová unie. Vláda ČR usilovala o to, aby v závěrech tohoto zasedání byl obsažen závazek k pravidelnému sledování dopadů výzkumu na ekonomický rozvoj Evropy a její konkurenceschopnost, k monitoringu pokroku Evropského výzkumného prostoru a k přezkoumání vyváženosti účasti členských států v rámcových programech. ČR společně s obdobně smýšlejícími členskými státy prosazovala, aby bylo o službách diskutováno v obecnějším měřítku, zejména ve vztahu k uplatňování směrnice o službách. ČR také vyjádřila obecnou podporu dosažení jednotného digitálního trhu do roku 2015, a zastávala realistický postoj, pokud jde o časový harmonogram schvalování v současnosti projednávaných legislativních návrhů. Komise by se především měla zaměřit na detailní analýzu fungování současného regulačního rámce.

Evropská rada v prosinci 2013 by měla z otázek vnitřního trhu pozornost zaměřit na evropský obranný průmysl, což vláda ČR chápe jako příležitost přispět ke zlepšení podmínek pro český obranný průmysl.

Vláda ČR bude usilovat, aby **Evropská rada v únoru 2014** věnovala pozornost průmyslové politice a konkurenceschopnosti průmyslu i v kontextu energetiky a cen energií. Vláda ČR očekává, že jedním z podkladů pro jednání bude zpráva o implementaci průmyslové politiky, kterou Komise předložila v září 2013. Cílem vlády ČR je, aby závěry této Evropské rady potvrdily důležitost silné průmyslové základny pro EU a úsilí nepokračovat v trendu snižování podílu průmyslu.

Východiskem vlády ČR pro přípravu jednání **Evropské rady v březnu 2014** bude snaha přispět k tomu, aby budoucí klimaticko-energetická politika EU umožňovala posílení konkurenceschopnosti Unie.

Vláda ČR bude usilovat o to, aby také Evropské rady v květnu, červnu, říjnu a prosinci 2014 věnovaly substantivní pozornost jednotlivým aspektům dokončování vnitřního trhu EU.

